

Evangelie naor de beschrievinge van Mattheüs

vertaald door de werkgroep 'Dialect en religie'

Riek Beskers (vertaalster)

Gerhard van Dunnewold

Hans Hinkamp

Jantjen Hendriksen

Henk Klein Gebbink

Henk Krosenbrink

Jan Leijenhorst

Henk Lettink

Dirk Nusselder

Kapittel 1

- 1 Zo is 't begonnene met Jezus Christus, zönne van David, den zönne van Abraham.
- 2 Abraham worden vader van Isaäk, Isaäk van Jakob, dén vader worden van Juda en ziene breurs;
- 3 Juda worden vader van Perez en Zerah, kindere van Thamar; Perez worden vader van Hezron en dén worden vader van Ram;
- 4 Ram worden vader van Amminadab, Amminadab worden vader van Nahesson en Nahesson worden vader van Salmon.
- 5 Salmon kreeg bi'j Rachab ne zönne Boaz, dén vader worden van Obed, 't kind van Ruth, en Obed worden vader van Isaï.
- 6 Isaï worden vader van David, den könnink. En David was den vader van Salomo, 't kind van Uria ziene vrouwe.
- 7 Salomo worden vader van Rehabeam, dén vader worden van Abía, dén waer vader worden van Asa.
- 8 Asa worden vader van Josafat, den vader van Joram, dén waer vader worden van Uzzia;
- 9 Uzzia was vader van Jotham, dén vader worden van Achaz, den vader van Hizkia,
- 10 Hizkia zienen zönne was Manasse, den vader van Amon en dén zienen zönne was Josia,
- 11 Josia worden vader van Jechonia en ziene breurs in de tied van de ballingschop in Babylon.
- 12 En nao dee Babylonische ballingschop worden Jechonia vader van Sealthiël en dén zienen zönne was Zerubabel,
- 13 Zerubabel was vader van Abiud en dén zienen zönne was Eljakin, den vader van Azor;
- 14 Azor was vader van Zadok, dén vader worden van Achim, wel vader worden van Eliud;
- 15 Eliud worden vader van Eleazar en dén van Matthan, den vader van Jakob;
- 16 Jakob worden vader van Jozef, den man van Maria, dee de moder was van Jezus, dén Christus eneumd wordt.
- 17 Van Abraham tot David bunt 't walgeteld veertien geslachten en van David tot de Baylonische ballingschop veertien geslachten en van de Babylonische ballingschop tot Christus ok veertien geslachten.

- 18 De geboorte van Jezus Christus genk zo: do Maria, zien moder, op trouwen stend met Jozef, wees 't zik oet dat ze, nog veur at ze bi'jene ewest wazzen, in ummestende was van den Heiligen Geest.
- 19 Ummedat Jozef ne netten man was en aer neet te schande maken wol, nam e zik veur umme, zonder dat der praot van kommen zol, 't oet te makene.
- 20 Do 't e dat in 't zin hadde, kiek: ne engel van den Heer verteunen zik in ne dreum en zae: "Jozef, i'j zönne van David, wes maor neet bange umme Maria as owwe vrouwe bi'j ow te nemmene, want wat in aer wös, is van den Heiligen Geest.
- 21 Ze zal ne zönne op de weld brengen en i'j zölt em Jezus neumen, want Hee zal Zien volk vri'j maken van aere slechtigheid."
- 22 En dit is allemaole passeerd umme te laoten gebeuren wat den Heer ezegd hef deur den profet:
- 23 "Zeet, ne onbeslaopen jonge deerne zal in ummestende kommen en ne zönne kriegen en i'j zölt em Emmanuël neumen." In onze spraoke betekent dat: God met uns.

- 24 Do-t Jozef oet den slaop wakker worden, deed e zo at den engel em ezegd hadde en nam aer as ziene vrouwe bi'j zik.
- 25 Hee genk neet met aer nao bedde bes at ze aer kind, 'n jungesken, op de weld ebracht hadde en hee gaf 't den name Jezus.

Kapittel 2

- 1 Jezus kwam op de weld in Bethlehem, in Judea, in de dage dat Herodes könnink was. En kiek, in dee tied kwammen der oet 't oosten wiezen nao Jeruzalem.
- 2 Zee vrogen: "Waor is den könnink van de Jödden geboren? In 't oosten hebbe wi'j ziene steerne zeen staon en bunt ekommenne umme em ere te bewiezene.
- 3 Do könnink Herodes dat heuren, was e slim veraltereerd en heel Jeruzalem der bi'j.
- 4 Hee reep alle övverpriesters en schriftgeleerden van 't volk bi'jene en vroeg aer waor at den Christus geboren worden zol.
- 5 Ze zaen teggen em: "In Bethlehem, in Judea; want zo is 't op eschrevvene deur den profet:
- 6 En i'j Bethlehem, land van Juda, i'j bunt lange den minsten neet van de staen van Juda; want bi'j ow zal den leidsman haerkommen, dén mien volk Israël heun zal."
- 7 Do hef Herodes stillekes de wiezen eropene umme van aer te vernemmene op wat veur tied precies de steerne zik an de loch hadde laoten zeen.
- 8 Hee sturen aer naor Betlehem hen en zae: "Gaot hen en gaot heel sekuur nao ho at 't met dat kind zit en a-j 't evonnene hebt, dan doot mi'j bescheed, dat ik der ok hengaon en 't ere bewiezen kanne."
- 9 Nao at ze den könnink an eheurd hadden, gengen ze op pad. En kiek, de steerne dee-t ze in 't oosten ezene hadden, genk veur aer oet tot at ze stille bleef staon boven de stae waor 't kind was.
- 10 Do-t ze de steerne waer zaggen, worden ze onwies bli'j
- 11 en do ze 't hoes an in kwammen, zaggen ze daor 't kind met Maria, zien moder; ze velen op knene en brachten Em ere; ze halen kostbaore dinge veur laer en gavven Em dee: gold, wierook en mirre.
- 12 In ne dreum worden ze ewaarschouwd umme neet waerumme te gaone naor Herodes. Ze gengen langes ne anderen weg waer trugge naor aer land.
- 13 Do-t ze vertrokkene wazzen, zee, ne engel van den Heer verscheen an Jozef in den dreum, dén zae: "Stao op, nemp 't kind en zien moder met en maak a-j wegkomt naor Egypte; blievet daor bes a-k ow bescheed doon zalle; want Herodes zal alles verzeuken umme 't kind van kant te makene."
- 14 Hee stend midden in den nacht op, nam 't kind en zien moder met en zocht een good henkommen naor Egypte.
- 15 Daor bleef e tot Herodes estorvene was, zodat gebeuren wat den Heer deur den profet ezegd hef: "Oet Egypte heb Ik mienen zönne ropene."
- 16 Do-t Herodes merken, dat de wiezen em te pakken ehad hadden, worden e slim hellig. Hee sturen der leu op oet umme in Bethlehem en in de contreien daarvan alle jungeskes van twee jaor en junger van kant te makene. Daorbi'j heel e de tied an, dee-t e zik bi'j de wiezen secuur nao vraoget hadde.
- 17 Zo gebeuren, wat den profet Jeremia esprokkene hadde:
- 18 Ne stemme is der eheurd in Rama, völle gejommer en slim geklaagte: Rachel raert 't oet umme aere kindere en wil zik neet treusten laoten, dat wil ze neet, want ze bunt der neet meer.

- 19 Do Herodes estorvene was, zee, ne engel van den Heer verscheen an Jozef in den dreum.
- 20 Dén zae: “Staot op, nemp ‘t kind en zien moder en gaot naor ‘t land van Israël, want dee, wel ‘t kind naor ‘t laeven stennen, bunt dood.”
- 21 Hee stend op, nam ‘t kind en zien moder met en genk nao ‘t land van Israël.
- 22 Maor do-t hee heuren, dat Archelaüs in Judea könnink ewordene was, in stae van zien vader Herodes, waogen e daor neet hen te gaone; maor in ne dreum worden hee ewaarschouwd umme naor de contreien van Galilea te gaone.
- 23 Do-t e daor ankwam, genk e wonnen in ne stad dee Nazareth heetet; zo gebeuren wat de profeten ezegd hebt, dat Hee Nazoreër eneumd worden zal.

Kapittel 3

- 1 In dee dage kwam Johannes den Deuper in de weuste van Judea ziene bosschop oetdraegen:
- 2 “Gaot anders laeven, want ‘t könninkriek van den hemmel is kortbi’j ekkommene.”
- 3 Hee is ‘t jo, waor at den profeet Jesaja ‘t over hadde, do-t hee zae: “Ne stemme in de weuste röp: ‘Maket de weg van den Heer terechte, maket ziene pae lieke.’
- 4 Dissen Johannes hadde klere an van kameelhöre en ne laerne reem umme. Wat e at, wazzen sprinkhanen en wilden honnig.
- 5 Oet Jeruzalem en heel Judea en alle land langes den Jordaan kwam ‘t volk do op em af en ze worden deur em edeupet in de riviere den Jordaan en kwammen der veur oet, dat ze verkeerde dinge edaone hadden.
- 7 Do-t e zag, dat ok völle van de Farizeeërs en de Sadduceeërs op zien deupen af kwammen, zae ‘t e teggen aer: “I’j dujvelsgebrod, wel hef ow wies emaket, da-j de kommende helligheid [van God] ontlopen könt?
- 8 Zorget veur vruchten, dee passet bi’j dat andere laeven.
- 9 Maket owzelf maor neet wies, da-j zeggen könt: ‘Abraham is jo unzen vader.’ Ik zegge ow, dat God bi’j machte is umme oet disse stene kindere veur Abraham te makene.
- 10 Nae, de biele lig al klaor bi’j de wortelen van de beume. Iederen boom, dén gin richtige vruchten gif, wordt dale houwene en in ‘t veur esmettene.
- 11 Ik deupe ow met water, zo da-j anders gaot laeven, maor dén, wel nao mi’j kump, is starker as ikke, ik bun te min umme em ziene sandalen an te langene; hee zal ow deupen met den Heiligen Geest en met veur.
- 12 De wanne is in ziene hand en hee zal de dorskevloere ankaeren en ‘t zaod bi’j jene brengen in ‘t spieker, maor ‘t kaf zal hee verbrannen met veur, dat neet te deuvene is.”
- 13 Do kwam Jezus oet Galilea vandan naor den Jordaan, naor Johannes hen, umme zik deur em te laoten deupene.
- 14 Maor Johannes wol em teggenhollen en zae: “Ik dene deur ow edeupet te wordene en i’j komt bi’j mi’j?”
- 15 Maor Jezus gaf um as antwoord: “Laot mi’j no geworden, want dit is de manere umme alles te done zo at recht is.” Do leet hee em begaon.
- 16 Do Jezus edeupet was, kwam Hee voort ‘t water oet en do genk den hemmel los. Hee zag den geest van God as ne doeve op em dale kommen.
- 17 En zee, mét kwam der ne stemme oet den hemmel dee zae: “Dit is mienen zönne, waor at ik slim wies met bunne.”

Kapittel 4

- 1 Do worden Jezus deur den Geest de weuste in ebracht umme deur den dujvel oet eprobeerd te wordene.
- 2 Nao veertig dage en veertig nachte vasten, kreeg e in 't leste honger.
- 3 Dén, wel em oetproberen wol, kwam bi'j em en zae: "At i'j ne zönne van God bunt, zegget dan, dat disse stene brood wordt."
- 4 Maor hee zae daarop: "Der steet eschrevvene: Een mense zal neet bloos van brood laeven, maor van alle waorde dee oet de mond van God oetgaot."
- 5 Daornao nam den dujvel em met naor de heilige stad, zetten em op den rand van 't tempeldak
- 6 en zae teggen em: "At i'j God zienen zönne bunt, smietet Ow dan naor onderen, want der steet eschrevvene: Ziene engelen zal Hee ordonneren umme ow op hande te draegene, zodat i'j owwen voet neet an ne steen stoten mögget.
- 7 Maor Jezus verwaeren zik: "Der steet ok eschrevvene: I'j zölt den Heer, owwen God, neet oetproberen.
- 8 Vanni'js nam den dujvel em met, no naor ne helen hogen barg en leet em alle könninkrieken van de welt zeen met al aeren pronk
- 9 en hee zae: "Dit zal ik ow allemaole gevven, at i'j mi'j ten vote valt en mi'j lof brengt."
- 10 Do zae Jezus teggen em: "Maak a-j wegkomt, satan! Want der steet eschrevvene: Den Heer, owwen God, zö-j ten vote vallen en bloos Em denen."
- 11 Do leet den dujvel em met vrae en kiek: engelen kwammen em denen.

- 12 Do-t hee heurden dat Johannes ovver elevverd was, zocht e een henkommen naor Galilea.
- 13 Hee leet Nazareth achter zik en genk in Kapernaüm an de zee wonnen, in 't land van Zebulon en Naftali.
- 14 Zo gebeuren, wat den profeet Jesaja ezegd hadde:
- 15 Land van Zebulon en land van Naftali, langes den zeeweg, an de andere zied van den Jordaan, Galilea van de heidenen:
- 16 't volk dat in den duusteren zit, hef een groot lecht ezene en veur dee, wel in den dood zien land en ziene schemme zittet, is een lecht op egaone.
- 17 Van do af an begon Jezus te verkundigene: "Gaot anders laeven, want 't könninkriek van den hemmel is kortbi'j ekommene."

- 18 Do-t hee langes de zee van Galilea hen leep, zag e twee breurs, Simon, dén Petrus eneumd worden, en Andreas, zien breur. Ze gooien een net oet in de zee want 't wazzen vissers.
- 19 Hee zae teggen aer: "Kom achter mi'j an en ik zal van owleu vissers van mensen maken.
- 20 Voort leten ze aere netten veur wat ze wazzen en gengen achter em an.
- 21 Do-t hee daor vandan wieter genk, zag e twee andere breurs, Jacobus, ne zönne van Zebedeüs, en zien breur Johannes. Zee wazzen met aer vader Zebedeüs in de boot de netten an 't klaormaken. Hee reep aer
- 22 en zee leten voort aer vader met boot en alles zitten en gengen achter em an.

- 23 Hee trok rond deur heel Galilea, onderrichten in aere synagogen, verkundigen de gojje bosschop van 't könninkriek en verheelp alle zeekten en kwaolen onder de leu.
- 24 Bes in heel Syrië worden der ovver em epraotene en ze brachten alle leu bi'j em dee slim zeeke wazzen. Leu met allerhande zeekten en piene, leu dee van den dujvel bezaetene wazzen, leu met vallende zeeke en dee verlamd wazzen, en Hee maken aer waer baeter.
- 25 Heupe leu oet Galilea en Judea, oet Decapolis en Jeruzalem en van de andere kante van den Jordaen gengen achter em an.

Kapittel 5

- 1 Do-t hee al dat volk zag, genk e den barg an op. Naodat e zik dale ezat hadde, kwammen ziene leerlingen bi'j em.
- 2 Hee nam 't woord en leren aer:
- 3 Good af bunt de leu, dee-t neet alles weet, maor ok neet hóóft te wetene, veur aer is 't könninkriek van den hemmel.
- 4 Good af, wel treurt, ze zólt etreust worden.
- 5 Good af, wee zachtmeudig bunt, de eerde zal aer arfdeel worden.
- 6 Good af, wel smachtet en dorst hebt naor wat recht is, ze zólt meer as genog recht kriegen.
- 7 Good af, wel een warm harte veur anderen hef, aer zelf zal 't net zo gaon.
- 8 Good af, wel zuver van harten bunt, zee zólt God zeen.
- 9 Good af, wel vrae stichtet, zee zólt God ziene zöns eneumd worden.
- 10 Good af, wel lien mot umwille van de gerechtigheid, veur aer is 't könninkriek van den hemmel.
- 11 Good af i'jleu, at ze ow beschalket, ow vervolget en van alle slechts bi'jene leget umme mienentwille.
- 12 Wezzet maor bli'j en prieset ow gelukkig, (want) duftig is owwe verdenste in den hemmel. Zo heb ze jo ok de profeten, dee der veur ow ewest bunt, vervolget.
- 13 I'jleu bunt 't zalt van de eerde, maor at 't zalt lak ewordene is, ho krieg i'j der den smak van zalt waer an? 't Dög nargens meer veur as umme weg esmettene en deur de leu vertraene te wordene.
- 14 I'jleu bunt 't lecht van de welt. Ne stad, dee bovven op ne barg lig, kan zik neet verstoppen.
- 15 I'j stacket toch ok ginne lampe an en zettet dee dan onder 't spintvat¹. I'j zettet dee op ne stender; dan schint ze veur iederene, dén in hoes is.
- 16 Zo mo-j ok ow lecht schienen laoten veur de leu. Dan könt ze zeen wa-j an goods doot en owwen Vader, dén in den hemmel is, der veur priesen.
- 17 I'jleu mot neet denken, da-k ekommene bunne umme de wet of de profeten af te schaffene. Ik bun neet ekommene umme dee af te schaffene, maor te done wat dee zegget.
- 18 Wisse, ik zegge owleu: eer at hemmel en eerde vergaot, zal der neet den kleinsten letter of ok maor één streepken van de wet vervallen, bes at alles zien beslag ekgene hef.

---

¹ een inhoudsmaat voor koren

- 19 Wel ok maor ene van de kleinste veurschriften afschaffet, en anderen leert umme dat ok te done, dén zal den kleinsten eneumd worden in ‘t könninkriek van den hemmel; maor wel ze naokump en an anderen leren zal, dén zal groot eneumd worden in ‘t könninkriek van den hemmel.
- 20 Ik zegge owleu: at owwe gerechtigheid neet vollens is, groter is as dee van de schriftgeleerden en Farizeeërs, dat i’jleu wisse neet in ‘t könninkriek van den hemmel kommen zölt.
- 21 I’jleu hebt eheurd, dat teggen unze veuolders ezegd is: I’j mögget nummes den dood andoon. Wel ne moord begeet, zal veur ‘t gerichte ebracht worden.
- 22 Maor ik zegge owleu: iederene wel hellig blif op zienen naosten, dén zal veur ‘t gerichte ebracht worden, en een ieder, dén teggen zienen naosten zeg: I’j, onbenul, dén zal veur den Hogen Raod ebracht worden. En wel zeg: I’j, gekken hond, dén zal zelf in ‘t helleveur kommen.
- 23 At i’j dan owwe offergave naor ‘t altaar brengt en ‘t schöt ow daar te binnen, dat owwen naosten wat teggen ow hef,
- 24 laot dat dan veur ‘t altaar liggen, gaot hen en maket ‘t eerste waer lieke met owwen naosten. Dan kö-j waerkommen en ow offer brengen.
- 25 Wezzet vrendlijk teggen owwe teggenparti’jje, bi’jtieds, zolange a-j nog met em onderweg bunt. Anders levvert de teggenparti’jje ow ovver an den rechter en dén waer an de helpers van ‘t gerechte, en dan word i’j vaste ezat.
- 26 Raeket der maor op: i’j komt neet meer los, veur a-j den lesten cent betaald hebt.
- 27 I’j hebt eheurd, dat der ezegd is: I’j zölt een huwelijk neet kapot maken.
- 28 Maor ik zegge ow: iederene, dén begaerig naor ne andere vrouwe kik, hef in zien harte ‘t huwelijk al kapot emaket.
- 29 At ow rechteroge ow te schande mek, trek ‘t der oet en smietet ‘t van ow af, want i’j bunt baeter af, wanneer a-j een deel van ow lief misset en neet ow hele lief in ‘t helleveur esmettene wordt.
- 30 En wanneer owwe rechterhand ow te schande mek, houwt dee der dan af en smietet ze van ow af, want i’j bunt baeter af zonder dee hand as at ow hele lief naor ‘t helleveur geet.
- 31 Der is ok ezegd: Wel ziene vrouwe wegstuurt, mot aer daorovver ne brief metdoon.
- 32 Maor ik zegge ow: Iederene, dén ziene vrouwe wegstuurt, behalven ummedat ze ontrouw ewest is, dén dwunk aer tot ontrouw. Iederene, wel met zonne vrouwe trouwt, dén geet wis en waarachtig ok neet vri’joet.
- 33 Vanni’js geldt ‘t: I’j heb eheurd at teggen de veuolders ezegd is: i’j zölt owwen eed neet braeken, maor veur den Heer ow altied an owwen eed hollen.
- 34 Maor ik zegge ow: Leg helemaol ginnen eed af, neet bi’j den hemmel, want dat is den troon van God;
- 35 neet bi’j de eerde, want dat is de banke onder ziene veute; neet bi’j Jeruzalem, want dat is de stad van den groten könnink.
- 36 Leg ok ginnen eed af bi’j ow heufd, want i’j könt nog gin hōrken wit of zwort maken.
- 37 Laot ow jao jao wezzen en ‘t nee nee; wa-j daor nog meer bi’j zegget, is verkeerd.
- 38 I’j hebt eheurd at der ezegd is: Oge umme oge en tand umme tand,
- 39 maor ik zegge ow: Verwaert ow neet teggen het slechte, dat ow an edaone wordt. Nae, wel ow op de linkerkieve hōwt, dreeit dén dan ook de andere to.
- 40 At der ene met ow in ‘t gerichte wil en ow hemd nemmen wil, gevvat em ok ow övverkleed;
- 41 en wel ow pressen wil umme énen mijl met em met te gaone, gaot der twee met em met.
- 42 Vrög der ow ene umme wat, gevvat dat, en wil der ene wat lenen, wiezet dat neet af.

- 43 I'j hebt eheurd, at der ezegd is: wel ow 't naoste is, daor mo-j wies met wezzen en wel owwen vi'jand is, dén mo-j haten.
- 44 Maor ik zegge ow: Wezzet wies met owwe vi'jande en baeten mo-j veur wel ow te nao komt.
- 45 Zo zöl i'j kindere worden van owwen Vader in den hemmel, want Hee löt ziene zonne opgaon ovver slechten en gojjen en löt 't raengen ovver rechtveerdigen en onrechtveerdigen.
- 46 Want a-j wies bunt met wee wies met ow bunt, wat veur ne verdenste he-j daoran? Doot ok de tollenaars dat neet?
- 47 En at i'j bloos vrendlijk goondag zegget wee ow nao staot, wat do-j dan meer as 't gewone? Doot de heidenen neet 't zelfde?
- 48 I'jleu, wezzet dan vollenkommen, zoas ow Vader in den hemmel dat ok is.

Kapittel 6

- 1 Waart ow der veur, da-j neet bloos veur 't oge van de leu rechtveerdig handelt umme op te vallene, anders brech 't ow niks op bi'j ow Vader in den hemmel.
- 2 A-j iets goods doot, gaot dat dan neet rondbladderen, zoas de schijnheiligen in de synagogen en in de gäste doot, umme deur de leu estemeerd te wordene. Wisse, ik zegge ow: Zee hebt aer verdenst al.
- 3 Maor laot, a-j iets goods doot, owwe linkerhand neet gewaar worden wat de rechter deut,
- 4 zo dat, a-j wat goods doot, 't neet verborgen blif en ow Vader, dén zuut wat verborgen is, zal 't ow lonen.
- 5 En a-j gaot baeten, doot dan neet as dee schijnheiligen, want dee staot geerne in de synagoge en op de heuke van de straote te baetene, umme zik an de leu te laoten zene. Wisse, ik zegge ow: zee hebt aer verdenst al.
- 6 Maor i'j, at i'j gaot baeten, gaot dan naor binnen, doot de deure to en baetet zo tot ow Vader. En ow Vader, dén zuut wat verborgen is, zal 't ow lonen.
- 7 A-j baetet, gebroeket dan neet een trallater van waorde, zo at de heidenen dat doot, dee meent dat ze met aere völle waorde geheur vinden zölt.
- 8 Doot aer dat neet nao, want (God) ow Vader weet, waor at i'j verlet umme hebt, nog veur at i'j 't Em evraogene hebt.
- 9 I'jleu mot dus zó baeten: Vader van uns, in den hemmel, laot owwen name hoge ehollene worden;
- 10 laot ow könninkriek kommen, laot gebeuren wat I'j wilt, in den hemmel en ok op de eerde;
- 11 't brood, dat wi'j vandage broeket, gevvat uns dat;
- 12 en vergevvat uns onze schold, lieke as wi'j ok vergevvat, dee bi'j uns in de schold staot.
- 13 Probeert uns neet oet, maor haalt uns weg van het verkeerde. (Want van Ow is 't könninkriek en de kracht en de glorie, tot in eeuwigheid. Amen)
- 14 Want at i'jleu anderen aere misstappen vergevvat, zal ow Vader in den hemmel dat ok doen.
- 15 Maor at i'jleu anderen neet vergevvat, zal ow Vader in den hemmel ow ok owwe misstappen neet vergevven.

- 16 En at i'jleu vastet, kieket dan neet zo duuster as dee smeichelers, dee kieket jo zo zoer. Zee trekket een gezichte, dat neet umme an te zene is en dat bloos umme te teunene, dat ze vastet. Wisse, ik zegge ow: zee hebt aer verdenst al.
- 17 Maor i'jleu, at i'j vastet, doot ow dan roeke-ollie op 't heufd en wasket ow 't gezichte,
- 18 zo da-j neet an de leu laot zeen, da-j an 't vasten bunt, maor bloos an ow Vader in 't verborgene, en ow Vader, dén in 't verborgene zuut, zal 't good met ow maken.
- 19 Gardet ow gin schatten bi'jene op eerde, waor miete en roster ze anvret en waor deve inbraeket en de boel staelt;
- 20 maor gardet ow schatten bi'jene in den hemmel, waor gin miete of roster ze anvret en gin deve inbraeket en staelt.
- 21 Want waor owwen schat is, daor zal ok ow harte wezzen.
- 22 De lampe van het lichaam is het oge, at dus ow oge klaor is, zal ow hele lichaam helder as ne lampe wezzen.
- 23 Maor at i'j een kwaod oge heb, dan zal heel ow lichaam duuster wezzen; at no binnen in ow 't lecht duuster is, ho slim mot dan den duusteren wal neet wezzen.
- 24 Gin mense kan twee heren denen; want óf hee hef ne gif an den enen en is wies met den anderen, óf hee zal den enen estimeren en den anderen minachten. I'j könt neet God denen én den Mammon.
- 25 Daorumme zeg ik ow: Ligget neet te massene en te mierne ovver aeten of drinken of wat a-j an mot trekken; is ow wezzen neet meer as het aeten en 't lief meer as de klerazie?
- 26 Kieket toch naor de vöggele in de locht: zee zaeit en maeit neet en draeget niks bi'jene in schoppen², en ow Vader in den hemmel gif ze te vraetene; is der neet een slim groot verschel tussen ow en aer?
- 27 Wel van owleu kan met zien gemassete maor éne elle to doen an ziene tied van laeven?
- 28 En wat maak i'j ow drok ovver owwe klerazie? Kieket toch es naor de lelliën te boeten: bo at dee greuit: ze özet zik neet af en spint neet.
- 29 Wisse, ik zegge ow, dat dén Salomo in al zienen pronk neet wat an ehad hef as éne van dee.
- 30 Maor at God 't grös te boeten, dat der vandage is en morgen in den ovven wordt egooid, zo mooi mek, zol Hee owleu, dee kleingeleuvig bunt, dat dan neet nog völle meer doen?
- 31 Zittet der dan neet ovver in: wat mowwe aeten? Of wat mowwe drinken? Of wat trekke wi'j an?
- 32 Want naor dat alles zeuket de leu zonder vertrouwen, ow Vader in den hemmel weet jo, da-j dit allemaole neudig hebt.
- 33 Maor zeuket eerste 't könninkriek en de gerechtigheid daorvan en dat allemaole zal ow der bi'j egevvene worden.
- 34 Heb dus ginne zorgen veur den dag van morgen, want 'morgen' zal zik zorgen maken ovver zikzelf; iederen dag hef jo zat an zien eigen kwaod.

Kapittel 7

- 1 Oordeelt neet, zo da-j neet e-oordeeld wordt;

---

² schuur

- 2 want met 't oordeel, waormet at i'j oordeelt, zöl i'j ok e-oordeeld worden en met de maote, waormet at i'j maetet, zal ow de maote nommene worden.
- 3 Maor wat kiek i'j naor den splinter in 't oge van een ander, maor den balken in ow eigen oge völt ow neet op?
- 4 Of ho zöl i'j teggen een ander zeggen: Laot mi'j den splinter oet ow oge halen. Kiek, den balken in ow eigen oge, dén zit der nog in.
- 5 I'jleu, dee ow mooier veurdoot as a-j bunt, smietet eerste den balken oet ow eigen oge, dan kö-j baeter zeen umme den splinter weg te halene oet een ander zien oge.
- 6 Gevvat wat heilig is, neet an de hunde en smietet owwe bloodkrallen neet veur de varkene, dat ze ze neet vertraedt, zik ummedreeit en ow te grazen nemt.
- 7 Vraoget en der zal ow egevvene worden; zeuket en i'j zölt vinnen; kloppet en der zal ow los edaone worden.
- 8 Want iederene wel vrög, zal kriegen en wel zöch, vundt en veur wel klopt zal der los edaone worden.
- 9 Wel van owleu zal zienen zönne ne steen gevven, at dén umme brood vrög, of ne slange at hee umme vis vrög?
- 10 At i'j dan, bo slecht a-j ok bunt, gojje gaven weet te gevvene an owwe kindere, bo völ te meer zal ow Vader, dén in den hemmel is, gojje dinge gevven aan wel em daorumme vraoget.
- 11 Dus alles wat i'j wilt dat de leu veur ow doot, doot dat ok veur aer; want daor geet 't umme in de wet en de profeten.
- 12 Gaot naor binnen deur de smalle poorte; want wied is (de poorte) en breed den weg, dén naor den ondergank löp en 't bunt der völle, dee daorlanges binnenkomt,
- 13 want enge is de poorte en smal den weg, dén naor 't laeven löp en der bunt maor weinigen dee-t em vindt.
- 14 Waart ow veur de valse profeten, dee ow temeute komt in schaopsklere, maor dee van binnen rovende wulve bunt.
- 15 An aere vruchten zöl i'j ze kennen. I'j plukket toch gin druve van deurne of viegen van diesele?
- 16 Zo gif iederen gojjen boom geeuwe vruchten, maor ne slechten boom gif slechte vruchten.
- 17 't Is neet möggelijk, dat ne gojjen boom slechte vruchten gif en ne slechten boom geeuwe vruchten.
- 18 Iederen boom, wel ginne geeuwe vruchten gif, wordt umme houwene en in 't veur esmettene.
- 19 Kort en good, an de vruchten zöl i'j aer kennen.
- 20 Neet iederene, dén "Here, Here" teggen mi'j zeg, zal 't hemmelriek anin gaon, maor dengene, wel den wille deut van mienen Vader, dén in den hemmel is.
- 21 Der zölt der in dee dage heel wat wezzen, dee teggen mi'j zegget: "Here, Here, hebbe wi'j neet in owwen name profeteerd, in owwen name dujvels oet edrevvene en in owwen name völle sterke dinge edaone?"
- 22 En dan zal ik aer lieke in 't gezichte zeggen: "Ik hebbe owleu nooit ekend, maket a-j bi'j mi'j wekomt, i'j, dee de wet met veute traedt."
- 23 Iederene alzo, wel disse waorde van mi'j heurt en dee deut, zal lieken op ne vernimstigen man, dén zien hoes op de rotsen bouwt.
- 24 Rivieren wasset, raenge en wind slaot teggen 't hoes an, maor het völt neet in mekare, het steet jo op de rotsen, dat deut 't.

- 26 En eenieder den disse waorde van mi-j heurt en ze deut, zal lieken op ne stommen
keerl, dén zien hoes op zand bouwt.
- 27 Rivieren wasset, raenge en wind slaot teggen ‘t hoes an en ‘t völt knats in mekare tot
ne groten puunhoop.
- 28 En ‘t gebeuren, dat Jezus met disse waorde oet esprokkene was, dat ‘t volk zik
wunderen ovver zien onderricht,
- 29 want hee leren aer met gezag en neet zo as aere schriftgeleerden dat deen.

Kapittel 8

- 1 Do hee van den barg naor onderen hen genk, leep der völle volk achter em an.
- 2 En zee, ene, dén melaats was, genk naor em hen, veel veur em op knene en zae:
“Heer, at i’j ‘t wilt, kön i’j mi’j hier vanaf helpen.”
- 3 Hee reken naor em, nam em bi’j de hand en zae: “Ik wil het, wordt gezond.” En
metene was ziene kwaole weg.
- 4 Jezus zae teggen em: “Denk der umme, da-j der met gin mense ovver praotet, maor
gaot hen en laot ow zeen an den priester en breuk ‘t offer, dat deur Mozes veur
eschrevvene is; dat is tot getugenisse veur de leu.”
- 5 Do hee Kapernaüm in genk, kwam der ne Romeinsen officier op em af, den umme
hölpe vroeg
- 6 en zae: “Heer, mienen oppasser knecht lig verlamd in hoes en hef onmundig völle
piene.”
- 7 Hee zae teggen em: “Ik komme der an en zal em baeter maken.”
- 8 Maor daarop antwoorden den officier: “Heer, ik bun ‘t neet weerd, dat i’j bi’j mi’j in ‘t
hoes komt; nae, zegget allene maor één woord en dan zal mienen oppasser baeter
worden.
- 9 Ik hebbe jo ok met gezag van done, ik hebbe soldaoten onder mi’j en teggen den enen
zeg ik: ‘Gaot hen’ en hee geet en teggen den anderen: ‘Kom hier’ en hee kump en
tegggen mienen oppasser: ‘Doot dit’ en hee deut ‘t.’”
- 10 Do Jezus dat heuren, wunderen e zik en zae teggen de leu dee met em met egaone
wazzen: “Wisse, ik zegge ow, dat ik in Israël bi’j nummes zo’n geleuve evonnene
hebbe;
- 11 maor ik zegge ow, dat der völle oet ‘t Oosten en ‘t Westen kommen zölt en met
Abraham, Isaak en Jakob in ‘t könninkriek van den hemmel an taofele liggen zölt,
12 maor de kindere van ‘t könninkriek zölt der oet esmettene worden in den boetensten
duusteren; daor zal ‘t een jommersken wezzen en ze zölt zik op de tande grasken!”
- 13 Teggen den officier zae Jezus: “Gaot naor hoes hen, ‘t zal gebeuren zo at i’j geleuвет
hebt.” In datzelfde uur worden den oppasser waer baeter.
- 14 Do Jezus ‘t hoes van Petrus anin kwam, zag e dén zien schoonmoder daor met hoge
koortsen liggen.
- 15 Hee kreeg aer bi’j de hand en gelieke wazzen de koortsen weg. Ze kwam op ‘t ende en
begon veur aer te zorgene.
- 16 Wat later kwammen ze bi’j em met völle leu dee van den dujvel bezaetene wazzen en
met één woord joog hee de kwaode geesten weg en alle leu dee der slim an to wazzen,
maken hee waer baeter.

- 17 Zo kwam oet wat den profeet Jesaja ezegd hadde: Hee hef onze krankheid op zik enommene en onze lien hef hee edraegene.
- 18 Maor do Jezus al dat volk umme zik hen zag staon, ordonneerden hee aer umme naor de ovverkante hen te gaone.
- 19 Ene van de schriftgeleerden kwam op em af en zae: “Meister, ow zal ik volgen, waor of i’j ok maor hen gaot.”
- 20 Jezus zae: “De vösse heb aere hölle en de vöggele van den hemmel aere nuste, maor den mensenzönne hef jo gin stae umme zik ‘t heuf dale te leggene.”
- 21 Ne anderen van ziene leerlingen zae teggen em: “Heer, is ‘t ow good af, at ik eerste de grove van mien vader regele?”
- 22 Maor Jezus zae: “Gaot met mi’j met en laot de doon aere doon begraven.”
- 23 Ziene leerlingen gengen em achternao do hee an ‘t schip anin genk.
- 24 En kiek, de zee worden heel wild, zodat de golven ovver ‘t schip hen slogen. Maor hee sleep.
- 25 Ze kwammen bi’j em, maken em wakker en zaen: “Heer, reddet uns, wi’j vergaot!”
- 26 Hee zae: “Waorumme bu-j zo bange, he-j dan zo weinig vertrouwen?” Do stend hee op, zae wind en zee duftig de wacht an en ‘t water worden zo glad as een spiegel.
- 27 De leu wonderen zik en zaen: “Wat is dat der veur ene, dat ok de wind en de zee op em heurt?”
- 28 Do-t hee an de ovverkante kwam, in ‘t land van de Gardarenen, kwammen em der twee temeute, dee van den dujvel bezaetene wazzen; ze kwammen oet de grave vandan en wazzen zo wild, dat gin mense ovver den weg langes aer hen waogen te gaone.
- 29 Ze begonnen te raerne: “Hebbe wi’j wat met mekare, i’j zönne van God? Bun i’j hier ekommene umme uns, veur at ‘t de tied is, al te pienigene?”
- 30 No worden der wieterop ne groten trop varkene eheud.
- 31 De kwaode geesten hadden em umme hölpe evraogene en repen: “At i’j uns der oet smietet, dan ‘t leefste in dén trop varkene!”
- 32 Hee zae teggen aer: “Gaot hen en doot maor.” Ze gengen der oet en trokken in de varkene. En kiek, den helen trop nam zik los en stoof den hellinge anaf de zee in en verzoop.
- 33 De varkensheuders gengen der vandeur naor de stad hen en vertellen ‘t hele verhaal, ok dat van de leu, dee van den dujvel bezaetene ewest wazzen.
- 34 En kiek, voort leep de hele stad oet umme Jezus temeute te gaone. Do-t ze em zaggen, vrogen ze em umme maor lever oet aere contreien weg te gaone.

Kapittel 9

- 1 Hee genk ‘t schip anin, stak ovver en kwam in zien eigen stad an. Daor brachten ze ne lammen bi’j em, dén op een bedde lag.
- 2 Do hee zag hoo ze em vertrouwen, zae Jezus teggen den lammen: “Mood hollen, jonge, wat i’j verkeerd deen, wordt ow vergevvene.”
- 3 Wat van de schriftgeleerden zaen bi’j zikzelf: “Hee sleut godslasterlijke taal oet.”
- 4 Jezus hadde wal deur wat ze dachten en zae: “Waorumme he-j zukke slechte gedachten?”

- 5 Wat is makkelijker umme te zeggene: ‘Wat i’j verkeerd deen, dat wordt ow vergevvene’ of te zeggene ‘Staat op en lopet?’
- 6 Maor umme owleu te laoten zene, dat den mensenzönne de macht hef umme misstappen in de weld te vergevvene.” Daorop zaet e teggen den lammen: “Staat op, nemp ow bedde en gaot naor hoes hen.”
- 7 Dén stend op en genk naor hoes hen.
- 8 Do-t volk dat zag, wazzen ze depe onder den indruk en gavven ere an God, ummedat Hee zonne grote macht an leu egevvne hadde.
- 9 Do Jezus vandaor oet wieter genk, zag e ne man bi-j ‘t tolhoes zitten, dén Matteüs heten en hee zae teggen em: “Volget mi’j.” Dén stend op en genk achter em an.
- 10 Do Jezus bi’j den man in zien hoes an taofele genk, kwammen der völle tollenaars en slecht volk, dee met Jezus en ziene leerlingen an taofele gengen.
- 11 Do de Farizeeërs dat zaggen, zaen ze teggen ziene leerlingen: “Warumme geet owwen meister an taofele met tollenaars en slecht volk?”
- 12 Jezus heurden dat en zae: “Wee gezond bunt, heb gin verlet umme ne dokter, maor dee, wel der slecht an to bunt, wal.
- 13 Gaot hen en leert eerste es, wat ‘t betekent: ‘Barmhartigheid wil ik en gin offer’, want ik bun neet ekommene umme oppassende leu te ropene, maor slecht volk.”
- 14 Do kwammen de leerlingen van Johannes bi’j em en zaen: “Waorumme vastet de Farizeeërs en wi’j wal, maor owwe leerlingen neet?”
- 15 Jezus zae: “Könt brulftengengers vasten, at den brugem nog bi’j aer is? Maor de dage zölt kommen, dat den brugem bi’j aer weg enommene is en dan zölt ze vasten.
- 16 Gin mense zal een old kleed oetstökken met ne ni’jen lappen, dén nog neet ekrompene is, want dén löt los van van ‘t kleed en de scheure zal nog grötter worden.
- 17 Men deut ok gin jongen wien in olde laerne zekke, want de zekke scheurt kapot, den wien streunt weg en de zekke bunt niks meer weerd; nee, jongen wien dee do-j in nijje zekke, dan blievete ze beide good.”
- 18 Onderwiel at Hee nog met aer an de praot was, kwam der ene van ‘t synagogebeestuur bi’j em, veel veur em op knene en zae: “Mien dochter is net estorvene. Gaot met mi’j met en legget aer de hand op, dan zal ze waer laeven.”
- 19 Jezus stend metene op en genk achter em an met ziene leerlingen.
- 20 En kiek, ne vrouwe, dee al twaalf jaor vleuien, vatten em bi’j den zoom van zien kleed.
- 21 Want ze hadde bi’j zikzelf ezegd: “At ik bloos maor zien kleed vatte, dan bun-k ered.”
- 22 Jezus draeien zik umme, zag aer en zae: “Mood hollen, mien deerne. Ow vertrouwen is ow behold ewest.” En vanaf dat moment was de vrouwe ered.
- 23 Jezus kwam ‘t hoes van den synagogebeestuurder an in en zoog daor de fluitspöllers en heuren het angaon van de leu.
- 24 En Hee zae: “Der oet i’jleu! Dat daernken is geels neet estorvene, ‘t slöp bloos.” Zee lachen em randverkant oet.
- 25 Do-t volk der oet ejagd was, genk hee naor binnen, kreeg aer bi’j de hand en ‘t daernken worden wakker.
- 26 Dit sprok zik rond in al dee contreien.
- 27 Do Jezus vandaor oet wieter genk, kwammen der twee blinden achter em an. Dee schreeuwen: “Heb meddelien met uns, zönne van David!”

- 28 Do hee naor 't hoes kwam, kwammen de blinden naor em to; Jezus zae: "Geleuf i'j, dat ik dat kanne?" Ze zaen: "Jao, Heer."
- 29 Do raken Hee aere ogen an en zae: "Waor i'j op vertrouwt, zal gebeuren."
- 30 En gengen de ogen aer los. Strabant zae Jezus aer: "Pas der op, dat hier gin mense wat van heurt!"
- 31 Maor ze wazzen nog neet te boeten, of ze hadden het overal ovver em.
- 32 Do ze naor boeten kwammen, kiek, do brachten de leu ne doofstommen bi'j em, dén in de macht van den dujvel was.
- 33 Do Jezus den dujvel oet edrevvene hadde, begon den doofstommen waer te praoten. Alle leu wonderen zik en zaen: "Zowat is der in Israël nog nooit verteund."
- 34 Maor de Farizeeërs zaen: "Deur den övversten dujvel drif hee dujvels oet."
- 35 Jezus trök deur alle staede en dörpkjes, gof onderricht in aere synagogen, verkundigen het evangelie van 't könninkriek en heelp iederene van ziene zeekte en kwaole af.
- 36 Do hee al dee leu zoog, had hee slim met aer te done, ummedat ze af e özet en dale slagen wazzen, net as schöpe zonder scheper.
- 37 Teggen ziene leerlingen zaet e: "Wi'j wordt slim drok met den bouw, maor warkleu bunt beteun.
- 38 Vraoget daorumme den Heer van den bouw umme warkleu te stuurne, um 't verbouw in te halen."

Kapittel 10

- 1 Hee reep de twaalf laerlingen bi'j zik en gaf aer de macht ovver voele geesten, umme ze oet te drieven en iedere zeekte en kwaole te genezen.
- 2 Van de twaalf apostelen bunt dit de namen: an eerste stae Simon, dén Petrus eneumd wordt en zien breur Andreas; Jacobus van Zebedeüs en zien breur Johannes;
- 3 Filippus en Bartolomeüs; Thomas en Matteüs den tolgaarder, Jacobus, dén van Alfeüs, en Tadgeüs,
- 4 Simon oet Kana en Judas Iskariot, dén em an ebracht hef.
- 5 Dizze twaalvene sturen Jezus der op oet met de bosschoppe: "Gaot neet naor de heidenwald hen en ok neet naor ne stad, waor at Samaritanen wont;
- 6 gaot lever naor de verlaorne schöpe van 't hoes van Israël.
- 7 Gaot hen en verkundigt: 't könninkriek van den hemmel is kortbi'j.
- 8 Zeken, maket aer baeter; doon, wek aer op; melaatsen, help aer der vanaf; dujvels, drievet aer oet. Zo as het ow zo maor egovvene is, gef het zo waer deur.
- 9 Doot ow gin gold, zilver of kleingeld in de knippe.
- 10 Nemt ginnen knapzak veur onderweg, gin twee hemde, gin sandalen en ginnen gaostok met. Want den arbeider is de kost wal waerd.
- 11 A-j ne stad of een darp anin komt, zeuket ow dan leu, dee 't waerd bunt. Blievet daor tot a-j waer wieter gaot.
- 12 A-j 'n hoes anin gaot, wens de leu dan het beste.
- 13 At het hoes dat waerd is, zal der vrae wezzen, maor at het dat neet waerd is, dan laot hen.
- 14 At ze owleu neet binnen laot en neet naor owwe waorde lustert, gaot dan oet dee stad of bi'j dat hoes weg en schudt ow het stof van de veute.
- 15 Wisse, ik zegge ow: veur het land van Sodom en Gomorra zal 't op den oordeelsdag draegelijker wezzen as veur dee stad.

- 16 Noh dan, ik sture owleu as schöpe onder de wulve, daorumme mo-j zo slaauw wezzen as slangen en zo loeter as doeven.
- 17 Maor waart ow veur de leu. Ze zölt ow veur ‘t Sanhedrin slöppen en ow geselen in aere synagogen.
- 18 Zee zölt ow vanwaege mi’j veur stadholders en könninge slöppen, umme veur aer en ‘t volk getugenisse af te leggene.
- 19 Maor at ze ow oetlevvert, mo-j der neet ovver inzitten, wa-j zeggen mot, want op dee stonde zal ‘t ow egevvene worden, wat a-j zeggen mot,
- 20 want i’j bunt ‘t dan neet zelf, dén sprek, nae wisse, den Geest van ow Vader sprek deur owleu.
- 21 Maor den enen breur zal den anderen deur verraod den dood injagen en ne vader zien kind en kindere zölt opstaon teggen aere olde leu en aer ummebrengen laoten.
- 22 Iederene zal de pik op ow hebben umwille van mienen name; maor wel ‘t tot ‘t leste to volhöldt, dén zal ered worden.
- 23 At ze ow in de ene stad achternao zittet, vluchtet dan naor ne andere, want raekent der op: i’j zölt lange neet alle staen van Israël langes ewest hebben, veur at den mensenzönne kump.
- 24 Ne laerling steet neet bovven den meister en ne knecht neet bovven zienen baas.
- 25 Het is genog at den laerling net wordt as zienen meister en den knecht net as zienen baas. At ze den baas van ‘t hoes al oetsmeelt veur Beëlzebul, hovölle te meer dan zien warkvolk.
- 26 Wezzet dus maor neet bange veur aer, want der is niks to edekket wat neet an ‘t lechte ebracht, en niks verborgene, wat neet bekend worden zal.
- 27 Wat ik teggen ow in den duusteren zegge, spraeket dat oet in ‘t lecht en wat ow in efluusterd wordt, ropet dat hardop van de dake.
- 28 Wezzet neet bange veur leu dee ‘t lief doodmaken könt, en de zele neet. Aer mo-j benauwd wezzen veur em, dén bi’j machte is umme én de zele én ‘t lief in de helle te gronde te richten.
- 29 Doot leuningen gin stuver ‘t paar? En toch völt der gin ene veur de grond boeten ow Vader umme.
- 30 Ieder haor op ow heufd is jo eteld.
- 31 Maket ow dan maor neet naar: want ‘t verschel tussen owleu en ne trop leuningen is nog völle grötter.
- 32 Iederene, dén zich teggen de leu oetsprök veur mi’j, veur dén zal ik mi’j ok oetsprekken teggen mien Vader in den hemmel.
- 33 Maor wel mi’j verlug bi’j de leu, dén zal ik ok verlegen bi’j mien Vader in den hemmel.
- 34 Denket maor neet, dat ik ekommene bunne umme vrae op de wald te brengene. Ik bun neet ekommene umme vrae te brengene, maor ‘t zwaerd.
- 35 Ik bunne kommene umme een mense op te schunene teggen zien vader, ne dochter teggen aer moder en ne broed teggen aer schoonmoder.
- 36 De hoesgenoten van een mense zölt ziene vi’jande wezzen.
- 37 Wel maer umme zien vader en moder gif as umme mi’j, dén is ‘t neet waerd umme bi’j mi’j te heurne. En wel maer umme zienen zönne en zien dochter gif, ok neet.
- 38 En wel zien kruus neet opnump en daormet achter mi’j angeet, krek zo.
- 39 Wel dech, dat hee zien laeven evonnene hef, zal dat kwiet worden. Maor wel ‘t umme mienentwille kwiet wordt, dén zal ‘t vinden.
- 40 Wel owleu annump, dén nump ok mi’j op en wel mi’j annump, dén nump ok Em an, dén mi’j estuurd hef.

- 41 Wel ne profeet as profeet bi’j zik opnump, mag ok ‘t verdenst van ne profeet kriegien.
En wel ne rechtvaerdigen as rechtvaerdigen bi’j zik opnump, kump ‘t verdenst van ne
rechtvaerdigen to.
- 42 En wel ene van disse kleinen ne komme kold water te drinkene gif, bloos maor
ummedat ‘t ne laerling van mi’j is, dén zal wisse zien verdenst neet mislopen.

Kapittel 11

- 1 Zo gebeuren ‘t: Do Jezus klaor was met de opdrachten an ziene twaalf leerlingen, genk
hee van daoroet wieter umme te learne en te verkundigene in aere staen.
- 2 Maor do Johannes in de gevangenissee heuren ovver de dinge wel Jezus dee, sturden
hee leerlingen van em met de vraoge:
- 3 “Bun i’j dén, wel kommen zal, of bunne wi’j nog ne anderen te wachtere?”
- 4 Jezus zae teggen aer: “Gaot hen en doot bod an Johannes ovver wa-j heurt en zeet:
5 blinden könt waer zeen, lammen lopet, melaatsen wordt rein, doven könt heuren, doon
komt waer tot laeven en arme leu wordt ‘t evangelie ebracht.
- 6 Good af is dén, wel zik neet an mi’j stöt.
- 7 Do-t dee waer weg egaone wazzen, begon Jezus met ‘t volk ovver Johannes te
praotene: “Waorumme bun i’jleu de woestijn in egaone? Umme reet te zene, dat
zwiepket in de wind?
- 8 Maor waarveur geng i’j der dan hen? Umme ne man te zene in ‘t kistentuug? Leu dee
‘t der zo bi’jlopet, dee vin i’j in paleize.
- 9 Maor waarveur bu-j der dan wal op oet egaone? Umme ne profeet te zene? Jao, ik
zegge ow, nog völle meer as ne profeet.
- 10 Hee is het, waor at ovver eschrevvene is: ‘Kiek, ik sture mienen bode veur ow oet, dén
ow den weg lieken zal.’
- 11 Jao wisse, ik zegge ow: Van alle, oet vrouwleu geboren, is der nooit ene op estaone,
grötter as Johannes den Deuper. Maor in ‘t hemmelriek is den kleinsten grötter as hee.
- 12 Sunt Johannes den Deuper bes no to hef ‘t hemmelriek slim onder geweld te liene en
leu maket zik der met geweld baas ovver.
- 13 Want alle profeten en de wet hebt ‘t der zo ovver ehad tot an Johannes to.
- 14 En at i’jleu ‘t annemmen wilt:
- 15 Hee is ‘t, Elia, dén kommen zol. Wel oorne hef, mot heuren.
- 16 Waormet zal ik de leu van vandage vergelieken? Ze lieket op kindere, dee op de markt
zittet en mekare to ropet:
- 17 ‘Wi’j hebt fluite espöld, maor i’j hebt neet edanset; do hewwe een klaagleed ezongene,
maor i’j hebt neet ehuuld.’
- 18 Want Johannes is ekommenne, hee et of drunk neet, en ze zegget: ‘Dén hef den dujvel
in de hoed!’
- 19 En den mensenzönne is ekommenne, hee et en drunk wal, en ze zegget: ‘Kiek es, wat ne
vraetebuul en wat ne zoeptodde. Hee geet umme met tolgaarders en slecht volk!’ De
wiesheid zal an ‘t lechte kommen deur alles wat ze deut.”
- 20 Do begon Jezus de staen, waor at e de meeste wondertekens edaone hadde, te
verwietene, dat ze zik neet bekeerd hadden.

- 21 “Te beklagene bu-j, Chorazien! ‘t Zal ow slecht vergaon, Betsaïda! Want at der in Tyrus en Sidon dezelfde wondertekens edaone wazzen as der bi’j ow edaone wordt, dan hadden ze allange in zak en asse zaetene en aer laeven ebaeterd.
- 22 Ik zegge ow: veur Tyrus en Sidon zal ‘t op den oordeelsdag baeter te verdraegene wezzen as veur ow.
- 23 En ok i’j, Kapernaüm, was i’j maor neet zo op ehemeld umme dale smettene te wordene in het dodenriek. Want at in Sodom de wondertekens wazzen edaone, dee an ow edaone wordt, dan was ‘t vandage nog zo ewest.
- 24 Ik wil maor zeggen, dat ‘t veur de contreien van Sodom op den oordeelsdag baeter oet te hollene wezzen zal as veur ow.”
- 25 In dee tied zae Jezus: “Ik danke ow, Vader, Heer van den hemmel en de eerde, dat i’j disse dinge verborgene heb veur wieze en kloke leu en da-J ‘t an ‘t eenvoudige volk hebt laoten zeen.
- 26 Jao Vader, zo he-J der een gevallen an ehad.
- 27 Alles hef mien Vader mi’j in hande egevvene, en nummes behalven den Vader, kent den Zönne, en gin mense behalven den Zönne en dee an wel den Zönne ‘t bekend maken wil, kent den Vader.
- 28 Komt allemaole bi’j mi’j, dee meu bunt en völle te draegene hebt ehad, en ik zal ow röste gevven.
- 29 Nemt mien juk op en leert van mi’j, ummedat ik zachtmeudig bunne en neet greuts van harten, en i’j zölt röste kriegen veur owwe zele.
- 30 Want mien juk is wal te draegene en wat ik ow oplegge, is licht.”

Kapittel 12

- 1 In dee tied leep Jezus op sabbat langes ‘t land. Ziene leerlingen kregen honger en begonnen aoren te reupene en de keurne op te aetene.
- 2 Do de Farizeeërs dat zaggen, zaen ze: “Kiek es, wat owwe leerlingen doot; dat kump toch neet te passe op den sabbat.”
- 3 Maor hee zae: “Heb i’jleu nooit elaezene wat David dee, do-t heezelf en dee bi’j em wazzen, honger hadden?
- 4 Dat hee do ‘t hoes van God anin genk en dat ze daor ‘t teunebrood atten? ‘t Passen em en ziene trawanten neet umme daorvan te aetene, allenig de priesters mögget dat doon.
- 5 En he-j neet elaezene in de wet, dat de priesters dee op sabbatdag in den tempel den sabbat schendt, toch vri’joet gaot?
- 6 Ik zegge owleu: meer as den tempel is hier.
- 7 At i’jleu wisten wat ‘t betekent – barmhartigheid wil ik en gin offer – dan zol i’j disse onschuldigen neet veroordeeld hebben.
- 8 Want den Mensenzönne is heer over den sabbat.”
- 9 Hee leep van daoroet wieter en genk aere synagoge anin.
- 10 En kiek, daor stend der ene met ne verschronselde hand. Ze vrogen em: “Gif ‘t wal pas umme op den sabbat der ene waer baeter te makene?” Want ze wollen em verklagen.
- 11 Maor hee zae teggen aer: “At der ene een schaop hef, dat op sabbat in ne koele völt, wel van ow zol ‘t dan neet griepen en ‘t waer op de peute zetten?
- 12 Der is toch wal verschel tussen een mense en een schaop? Zo mög i’j ok op sabbat good doon.”

- 13 Do zaet e teggen den man: “Staek de hand es oet.” Dén dee dat en de hand was waer net zo geeuw as de andere.
- 14 De Farizeeërs gengen naor boeten hen en ovverneren ho ze em van kante konnen maken.
- 15 Do Jezus dat gewaar worden, genk e weg en völle leu lepen met em met en hee maken ze alle waer baeter.
- 16 Maor hee zae, dat ze der zik veur waren zollen, umme bekend te makene wel hee was.
- 17 Zo gebeuren wat den profeet Jesaja ezegd hadde:
- 18 “Zeet, mienen knecht, dén ik oet ekozene hebbe, waor ik völle wille an hebbe; ik zal mienen geest op em dale laoten, hee zal de völkere ‘t oordeel anzeggen.
- 19 Hee zal gin ruzie maken en neet schreeuwen en nummes zal op straote ziene stemme heuren.
- 20 ‘t Reet, dat eknicket is, zal e neet braeken en ne vlaspitte, dee nog gleuit, zal e neet oetmaken totdat ‘t oordeel zien beslag ekgengene hef.
- 21 De völkere zölt op zienen name aere hoppe stellen.”
- 22 Do worden der ene bi’j em ebracht, dén van den dujvel bezaetene, blind en stom was en hee maken em waer baeter, zodat e waer kon praoten en zeen.
- 23 En alle leu wazzen knats veraltereerd en zaen: “Zol dit den zönne van David neet wezzen?”
- 24 Maor de Farizeeërs, dee ‘t heurden, zaen: “Hee drif de dujvels allene oet met Beëlzebul, den övversten van de dujvels.”
- 25 Jezus hadde wal deur wat ze dachten en zae teggen aer: “Ieder könninkriek, dat in zikzelf verdeeld is, daor blif niks van ovver. En gin stad of hoes, in zikzelf verdeeld, zal stand hollen.
- 26 En at satan satan oetdrif, dan is e verdeeld in zikzelf; ho kan zien könninkriek dan stand hollen?
- 27 At ik met hölpe van Beëlzebul dujvels oetdrieve, met wel doot owwe eigen leu dat dan? Daorumme zölt zee ovver ow richten.
- 28 Maor at ik met den Geest van God dujvels oetdrieve, dan is God zien könninkriek bi’j ow ekkommene.
- 29 Ho kan der ene ‘t hoes van ne starken keerl anin kommen en dat helemaol lööghalen, at e em neet eerste vaste bundt? Dan pas kan e alles metnemmen.
- 30 Wel neet veur mi’j is, dén is teggen mi’j. Wel neet met mi’j bi’jene breg, dén drif oetene.
- 31 Daorumme zeg ik owleu: alle ‘t verkeerde en lasterpraot zal de mensen vergevvene worden, maor ‘t lasteren van den Geest neet.
- 32 En wel een woord zeg in ‘t naodeel van den Mensenzönne, dén wordt ‘t vergevvene. Maor wel wat zeg in ‘t naodeel van den heiligen Geest, dén wordt neet vergevvene. Neet in dissen tied en ok neet in den tokommenden tied.
- 33 Of i’j holdt ne boom veur good en dan bunt ok de vruchten good of i’j zettet ne slechten en dan dögget de vruchten ok neet, want an de vruchten ken i’j den boom.
- 34 Vals volk, ho kö-j wat goods zeggen a-j zo gemeen bunt? Waor ‘t harte vol van is, daor löp de mond van ovver.
- 35 Een good mense breg oet zienen veurraad gojje dinge naor bovven en een slecht mense haalt allene ‘t slechte veur ‘t lechte.
- 36 Ik zegge owleu: van alle loze praot, daorvan zölt de leu raekenschop afleggen motten op den oordeelsdag.

- 37 Owwe eigen waorde zölt ow vrijspraeken en owwe eigen waorde zölt ow veroordelen.”
- 38 Een paar schriftgeleerden en Farizeeërs zaen daarop: ”Rabbi, wi’j wilt wal geerne een teken van ow zeen.”
- 39 Hee gaf as bescheed: “Een slecht en godverlaoten volk vrög umme een teken, maor aer zal gin ander teken egevvne worden as dat van den profeet Jona.
- 40 Want zo at Jona drie dage en drie nachte in den boek van ‘t zeemonster ezaetene hef, zo zal ok den Mensenzönne drie dage en drie nachte in ‘t binnenste van de eerde wezzen.
- 41 De leu van Nineve zölt bi’j ‘t oordeel opstaon, gelieke met de leu van no en aer veroordelen; zee begonnen jo anders te laevne nao wat Jona aer an ezegd hadde. En zee: hier is meer as Jona!
- 42 De könneginne van ‘t Zuudland zal bi’j ‘t oordeel opstaon, gelieke met de leu van no en zee zal aer veroordelen. Zee kwam jo van ‘t oetende van de wald umme naor Salomo ziene wiesheid te lusterne. En zee: hier is meer as Salomo!
- 43 At ne voelen geest oet een mense vertrokkene is, geet e rondzwarven deur waterloze weusten umme röste te zeukene, maor dee vundt e neet.
- 44 Dan zeg e: ik zal waerumme gaon naor ‘t hoes, waor-k vandan egaone bunne. En at e daor kump vundt e ‘t hoes löög en mooi an ekaerd.
- 45 Dan geet e waer weg en nump zik zövven andere geesten met, nog slechter as heezelf. Zee trekket der in en wont daor. Zo ene is ter op ‘t leste nog slimmer an to as in ‘t begin. Zo zal ‘t ok dit slechte volk van no vergaon.”
- 46 Hee stend nog teggen ‘t volk te praotene, zee, zien moder en ziene breurs stennen boeten en ze proberen em te spraeken te kriegene.
- 47 Ene zae der teggen em: “Kiek, ow moder en owwe breurs staot boeten en wilt ow geerne spraeken.”
- 48 Maor hee gaf dén, wel em an esprokkene hadde, as bescheed: “Wel is mien moder en wel bunt miene breurs?”
- 49 Hee wees op ziene leerlingen en zae: “Kiek, daor he-j mien moder en miene breurs.
- 50 Want iederene, wel deut wat mien Vader in den hemmel wil, is mien breur, zuster en moder.”

Kapittel 13

- 1 Op dén dag genk Jezus ‘t hoes anoet en zetten zik bi’j de zee.
- 2 Do kwam der zonne trop volk bi’j em staon, dat hee ne boot anin genk, en ‘t volk bleef an de kante staon.
- 3 Hee vertellen aer van alles in geliekenissen en zae: “Kiek, der genk der ene hen zaeien.
- 4 Do hee daormet genges was, velen em wat keurne op de weg langes ‘t land en de vöggele kwammen en pikken dee op.
- 5 Een deel van ‘t zaod veel op harden, steenachtigen grond waor at ‘t haoste gin eerde hadde. ‘t Kwam metene op, ummedat ‘t neet depe genug de grond in kon.
- 6 Maor do de zonne opkwam, verschremmen ‘t en ummedat ‘t gin wortel esmettene hadde, verdreugen ‘t.
- 7 ‘n Ander deel veel tussen de deurne, dee opschotten en ‘t verstikken.
- 8 Maor der was ok zaod, wat op welligen grond veel en dat gaf vruchte: wal honderd-, zestig- of dartigmaol zovölle.

9 Wel oorne hef, laot dén ok heuren.”

10 Ziene leerlingen vrogen em: “Waorumme spraek i’j teggen aer in geliekenissen?”

11 Hee zae: “Owleu is ‘t egevvene umme de geheimen van ‘t hemmelriek te kennene, maor aerleu neet.

12 Want wel hef, dén zal egevvene worden en hee zal meer as genog krieggen. Maor wel niks hef, ok wat e hef, zal em af enommene worden.

13 Daorumme spraek ik teggen aer in geliekenissen, want zee kieket zonder te zene en heurt zonder te verstaone.

14 ‘t Zal wezzen zo at Jesaja zae: ‘Ze hebt de oorne wal los, maor ze zölt ‘t neet verstaon, en ze hebt de ogen wal los, maor ze zölt ‘t neet zeen.

15 ‘t Harte van dit volk is jo af estompt, ze bunt hardheurig en ze holdt de ogen to. Want anders hadden ze können zeen en heuren en aer harte zol verstaone hebben en ze zollen anders wezzen gaon laeven. Ik zol aer waer baeter maken.’

16 Good af bu-j, at owwe ogen zeet en owwe oorne heurt.

17 Wisse, ik zegge ow: völle profeten en rechtveerdigen hebt geerne zeen willen wat i’jleu zeet en ze hebt ‘t neet te zene kreggene. Ze hebt heuren willen wat i’j heurt, maor hebt ‘t neet te heurne kreggene.

18 I’jleu dan: heurt de geliekenisse van den zaeier.

19 Bi’j iederene, dén de bosschop van ‘t könninkriek heurt en neet begrip, kump den kwaoien en nump weg, wat in zien harte ezaeid is. Dén is zo as ‘t zaod, dat op een pad ezaeid worden.

20 Zaod, dat op steenachtigen grond ezaeid is, dat is dén, wel ‘t woord heurt en ‘t metene bli’j annump.

21 ‘t Schöt gin wortel, ‘t hef bi’j em gin doere; at e in narigheid kump of vervolget wordt umwille van ‘t woord, gif hee ‘t metene op.

22 Zaod, wat tussen deurne en diesele ezaeid is, dat is dén, wel ‘t woord heurt, maor de zorgen van disse weld en den bedreeglijken riekdom verstikket ‘t en ‘t breg niks an.

23 Maor wat in welligen grond ezaeid is, dat kö-j vergelieken met em, dén ‘t woord heurt en begrip; wisse, dén breg duftig wat an, honderd-, zestig- en dartigmaol zovölle.

24 Hee vertellen aer nog ne andere geliekenisse en zae: “‘t Hemmelriek is as een mense, dén schoon zaod op zien land zaeit.

25 Maor in tied at de leu slaopet, kump zienen vi’jand, smit roetzaod tussen ‘t gewas en geet waer weg.

26 At ‘t gewas opkump en aoren zettet, kump ok ‘t roet op.

27 De knechte van den baas vraoget: ‘Baas, he-j gin schoon zaod ezaeid? Waorumme steet der anders roet tussen?’

28 Hee legget aer oet: ‘Dat hef ne vi’jand edaone.’ De knechte vraoget em: ‘Zölle wi’j hengaon en ‘t roet der oetrekken?’

29 Maor hee zeg: ‘Nae, anders trek i’j met ‘t roet ok ‘t gewas op.

30 Laot ‘t maor met mekare wassen bes an den bouw. Dan zal ik de maeiers zeggen, at ze eerste ‘t roet bi’jene garden mot en der buske van maken umme ‘t te verbrannene, maor haalt ‘t gewas in en vattet dat in de schoppe.’”

31 Ne andere geliekenisse heel hee aer veur: “‘t Hemmelriek lieket op een mosterdkeurnken, dat emes enommene en op zien land ezaeid hef.

32 Dat is ‘t kleinste van alle zöde. Maor at ‘t opkump, is het ‘t grötste van alle gewas, ‘t wordt ne boom, zo dat de vöggele in de täkkere nusselt.’”

- 33 En ne andere geliekenisse vertellen hee aer: “‘t Hemmelriek is as ‘t zoerdeeg, dat ne vrouwe deur dree maoten mael reurt tot at dit vollens zoer is.”
- 34 Dat vertellen Jezus ‘t volk allemaole in geliekenissen. Zonder geliekenissen vertellen hee aer niks.
- 35 Zo zal ‘t gebeuren wat deur den profeet ezegd was, do dén zae: “Ik zal spraeken in geliekenissen; ik zal dudelijk maken wat der van den anvank van de weld af verborgene ewest is.”
- 36 Do hee ‘t volk gaon leet en naor hoes hen genk, kwammen ziene leerlingen bi’j em en zaen: “Legget uns dee geliekenisse oet van dat roet op ‘t land.”
- 37 Hee gaf aer as antwoord: “Dén, wel ‘t schone zaod zaeit, dat is den Mensenzönne.
- 38 ‘t Land dat is de weld; ‘t schone zaod, dat bunt de kindere van ‘t könninkriek; ‘t roet, dat bunt de kindere van ‘t kwaod.
- 39 Den vi’jand, dén dat zaod zaeit, dat is den kwaoien; en den bouw, dat is ‘t ende van de weld en wel maeit, dat bunt engelen.
- 40 Zo at ‘t roet bi’jene bracht en in ‘t veur esmettene wordt, zo zal ‘t ok gaon bi’j ‘t ende van de weld.
- 41 Den Mensenzönne zal ziene engelen der op oetsturen en dee zölt oet zien könninkriek al dee leu bi’jene brengen, dee-t argernisse ebracht en onrecht edaone hebt.
- 42 Ze zölt ze in ‘t veur smieten en daor zal slim ejommerd en met de tande egrasket worden.
- 43 Dan zölt de rechtveerdigen in het könninkriek van den Vader schienen, helder as de zonne. Wel oorne hef, laot dén ok heuren!
- 44 ‘t Hemmelriek lieket op ne schat, dén in ‘t land verstoppet is; emes vundt em en stoppet em waer weg. Van bli’jschop geet e hen, verköf alles wat e hef en köf zik dat stukke grond.
- 45 En nog es, waor ‘t hemmelriek op lieket: op ne koopman, dén naor mooie parels zöch.
- 46 At hee merakels priezige evonnene hef, geet e hen en verköf zien hele bezit en köf zik dee.
- 47 Ok lieket ‘t hemmelriek op een net, dat in zee oet egooid wordt en waor van alle soorten vis in terechte kump.
- 48 At ‘t net vol is, trekket ze ‘t op de kante. Ze gaot zitten en zeuket de goeien der oet, doot dee bi’jene in tonnen en smietet de slechten weg.
- 49 Zo zal ‘t ok gaon bi’j ‘t ende van de weld. De engelen zölt der op oet gaon en de slechte leu afzunderen van de de rechtveerdigen.
- 50 Dee zölt ze in den gleuendigen ovven smieten. Daor zal slim ejommerd en met de tande egrasket worden.
- 51 Begriep i’jleu dit allemaole?” Ze zaen: “Jao!”
- 52 Hee zae: “Daorumme lieket iederen schriftgeleerden, dén leerling ewordene is van ‘t hemmelriek, op ne eigenaar van een hoes, dén oet zienen veurraad ni’j en old veur laer haalt.”
- 53 Do Jezus disse en andere geliekenissen verteld hadde, genk e daor weg.
- 54 Hee kwam in de stad, waor at e haer kwam. In aere synagoge leerden hee aer zo, dat ze der versteld van stennen en zaen: “Ho kump hee an dee wiesheid en dee kracht?
- 55 Is hee is der neet ene van den timmerman? En hetet zien moder neet Maria en bunt ziene breurs neet Jakobus, Jozef, Simon en Judas?
- 56 En ziene zusters, dee heurt toch ok alle bi’j uns? Waor hef hee dat dan allemaole van?”

- 57 Zee sprakken der schande van. Maor Jezus zae teggen aer: “Ne profeet wordt overal e-estimeerd, bloos neet in ziene vaderstad en in zien volkshoes.”
- 58 En hee dee daor neet völle wonderen, want ze geleuven em neet.

Kapittel 14

- 1 In dee tied heuren könnink Herodus wat der ovver Jezus verteld worden.
- 2 Hee zae teggen zien denstvolk: “Dat is Johannes den Deuper. Hee is oet den dood op ewekket en daorumme warket dee kracht in em.”
- 3 Want hee, Herodus, hadde Johannes griepen laoten, em ekneveld en vaste ezat, ummewille van Herodias, de vrouwe van zien breur Filippus.
- 4 Want Johannes hadde teggen em ezegd: “Dat gif gin pas, dat i’j aer hebt.”
- 5 Hee wol em van kant laoten maken, maor hee was bange veur ‘t volk, dat Johannes veur ne profeet heel.
- 6 Op ‘t feest veur den verjaordag van Herodus, dansen de dochter van Herodias daor en Herodus hadde daor völle wille an.
- 7 Daorumme hadde hee onder ede belovvet aer te gevvene, wat ze maor vraogen zol.
- 8 En zee, al op estokket deur aer moder, zae: “Doot mi’j, op ne schöddele, het heufd van Johannes den Deuper!”
- 9 ‘t Begroten den könnink, maor ummewille van ziene eden en umme de gasten bi’j em an taofele, verordonneren hee, dat ‘t edaone worden most.
- 10 En hee leet Johannes in de gevangnisse ontheufden.
- 11 ‘t Heufd worden ebracht op ne schöddele, an de deerne egevvene en dee bracht ‘t naor aer moder hen.
- 12 Ziene leerlingen kwammen ‘t liek halen, begroven ‘t, gengen naor Jezus hen en vertellen ‘t em.
- 13 Do Jezus dat heuren, genk e van daoroet weg met ne boot naor ne stae achteraf umme allenig te wezzene. ‘t Volk, dat dit vernam, kwam em vanoet de staen te vote achternao.
- 14 Do-t hee van de boot af genk, zag e ne groten trop volk. Hee hadde slim met aer te done en maken aere zeken waer baeter.
- 15 Do-t aovend worden, kwammen de leerlingen bi’j em en zaen: “Disse plaatse lig achteraf en ‘t is al late ewordene. Laot ‘t volk gaon, dat ze zik in de darpen wat te aetene kopen könt.”
- 16 Maor Jezus zae teggen aer: “Ze hovet neet weg te gaone, gef i’jleu aer wat te aetene.”
- 17 Maor zee zaen: “Wi’j hebt hier niks anders as vief stoetens en twee viske.”
- 18 “Brenk mi’j dee hier”, antwoorden hee.
- 19 Hee bestellen ‘t volk umme in ‘t grös te gaon zitten. Do nam e de vief stoetens en de beide viske, keek op naor bovven hen en sprak den zaegen oet. Hee brak de stoetens an stukken, gaf dee an de leerlingen en dee waer an ‘t volk.
- 20 Allemaole atten ze der van en hadden der zat an. Do-t ze alles, wat ovver was van de brokken, bi’jene gardet hadden, wazzen dat twaalf mänden vol.
- 21 Dee egaetene hadden, wazzen zonne viefdoezend mansleue ewest, boeten de vrouwleu en de kindere.
- 22 En metene ok, bestellen e de leerlingen umme de boot op te gaone en veur em oet naor de andere kante te gaone. Onderwiel zol hee ‘t volk wegsturen.

- 23 Naodat e ze weg estuurd hadde, genk hee allenig den barg op umme daor, op zien eenmood te baetene. Do den aovend veel, was e daor allene.
- 24 De boot was al een bes ende van de kante weg, do-t ze deur de hoge golven in zwaorigheid kwammen, want de wind was aer teggen.
- 25 In den naonacht kwam hee aer temeute, lopens ovver ‘t water.
- 26 Do de leerlingen em zaggen gaon ovver de zee, wazzen ze knats veraltereerd. Ze zaen: “Een spook!” en ze raerden ‘t oet van schrik.
- 27 Maor Jezus gaf aer metene as bescheed: “Mood hollen, ik bun ‘t, wezzet neet bange!”
- 28 Petrus vroeg em: “Heer, at i’j ‘t bunt, zegget mi’j dan, da-k ovver ‘t water hen bi’j ow kommen mot.”
- 29 En hee zae: “Kom!” Petrus genk van de boot af en leep ovver ‘t water naor Jezus hen.
- 30 Maor do-t hee acht sloog op de wind, worden e bange en begon weg te zakkene. Hee schreeuwen: ‘Heer, reddet mi’j!”
- 31 Metene stak Jezus em de hand to, greep em vaste en zae: “Wat twiefel i’j toch, waaromme bu-j zo onzeker?”
- 32 Ze klommen de boot anin en de wind genk liggen.
- 33 De leu in de boot velen veur em dale en zaen: “I’j bunt weerlijk den zönne van God!”
- 34 Ze stakken ovver en kwammen an land in Gennesaret.
- 35 Do de mansleu oet dee plaatse em waerkennen, deen ze bod in alle contreien en brachten de leu dee slim zeek wazzen, bi’j em.
- 36 Ze vrogen em met andrang of ze allenig maor den zoom van ziene mantele anraken moggen. En iederene wel dat dee, kwam der waer deur.

Kapittel 15

- 1 Do kwammen der schriftgeleerden en Farizeeërs oet Jeruzalem bi’j Jezus en vrogen:
- 2 “Waarumme holdt owwe laerlingen zik neet an ‘t gebroek van unze veuolders? Ze wasket zik de hande neet veur ‘t brood aeten.”
- 3 Maor hee gaf aer as bescheed: “Waarumme holdt i’jleu ow zelf neet an God zien gebod? En dat vanwaege het olde gebroek?”
- 4 God hef jo ezegd: ‘Hold ow vader en moder in ere’ en ‘wel van zien vader of moder kwaod sprök, dén mot starven.’
- 5 Maor i’jleu zegget: ‘Wel teggen zien vader of moder zeg: ‘alles waormet at ik owleu zol können helpen, dat is bestemd as offergave’, dén hoeft zodoonde zien vader of moder neet in aere te holne.
- 6 Op zonne manaere zet i’jleu ‘t woord van God an de zied veur ow old gebroek.
- 7 Smeichelers a-j der bunt, Jesaja hef met recht ovver owleu eprofetaerd, do-t e zae:
- 8 ‘Dit volk pröt Mi’j naor de mond, dat doot ze, maor in der hoed staot ze wied van Mi’j af.
- 9 Ze estimaert Mi’j ummesuns, want ze laert en legget de leu bloos veurschriften van mensen op.”
- 10 Hee reep ‘t volk bi’j zik en zae: “Lustert en knupt ow dat in de orne!
- 11 Neet wat de mond anin geet, mek een mense onrein. Nae, wat oet de mond anoet kump, dat mek een mense onrein.”
- 12 Do kwammen de leerlingen bi’j Em en zaen: “Weet i’j, dat de Farizeeërs zik der slim an estot hebt, do ze ow dat zeggen heuren?”

- 13 Maor Hee gaf aer as antwoord: “Iedere plante, dee neet deur mienen hemmelsen Vader ezat is, zal met wortel en al op etrokkene worden.
- 14 Laot aer maor geworden: blinden bunt ‘t, dee blinden de weg wiezet. At emes, wel blind is, ne anderen blinden de weg wis, dan valt ze jo beide in de koele.”
- 15 Petrus zae daarop teggen em: “Legget uns disse geliekenisse oet.”
- 16 Hee zae: “Hebt ok i’jleu dat no nog eengaal neet deur?
- 17 Begriep i’j dan neet dat alles, wat an de mond anin geet, in den boek terechte kump en der op ‘t huusken waer oetkump?
- 18 Maor wat oet de mond kump, dat kump oet ‘t harte en dee dinge maket een mense onrein.
- 19 Want oet ‘t harte komt minne gedachten as maord, ovverspel, hoerderi’je, staelen, valse getugenissen en kwaodspraekeri’je.
- 20 Déé dinge maket een mense onrein. Neet het aeten met ongewassen hande.”
- 21 Jezus genk daar weg en trok zik trugge in de contreien van Tyrus en Sidon.
- 22 En kiek, ne Kananese vrouwe daar oet dee buurte kwam naor boeten hen en schreeuwen: “Heer, zönne van David, wes met mi’j begaone; mien dochter is slim van ne kwaoien geest bezaetene!”
- 23 Maor hee zae gin waord teggen aer. Ziene leerlingen kwammen bi’j em en vrogen: “Kö-j aer neet wegsturen, want ze raert uns jo stödig nao.”
- 24 Maor Hee zae: “Ik bun der bloos veur de verlaorne schöpe van Israël.”
- 25 Do kwam ze op em af, veel veur em op knene en zae: “Heer, help mi’j toch!”
- 26 Maor Hee zae teggen aer: “‘t Gif gin pas umme kindere ‘t brood af te nemmene en ‘t de hundekes veur te smietene.”
- 27 Maor zee zae: “Wisse Heer, de hundekes vraetet toch ok van de krömmele, dee van de taofele van aere bazen afvalt.”
- 28 Daarop zae Jezus teggen aer: “Vrouwe, wat heb i’j een groot geleuve! Wat i’j wilt, dat zal gebeuren!” Vanaf dat ogenblik was aer dochter waer baeter.
- 29 Jezus genk weg en kwam an bi’j de zee van Galilea. Daor genk e den barg op en zetten zik der dale.
- 30 Do kwam der ne groten trop volk op em af, dee lammen, kröppelen, blinden, stommen en nog völle anderen bi’j zik hadden. Dee leggen ze veur em to en hee maken ze waer baeter.
- 31 ‘t Volk stend der van te kiekene do ze zaggen, dat stommen begonnen te praotene, kröppelen gezond worden, lammen lopen en blinden zeen konnen. En ze prezzen den God van Israël.
- 32 Jezus reep ziene leerlingen bi’j zik en zae: “Ik hebbe met de leu te done, ummedat ze al drie dage bi’j mi’j bunt en niks te aetene heb. En aer met ne löge mage naor hoes hen laoten gaon, dat wil ik neet. Ze zollen onderweg jo nog umme vallen.”
- 33 De leerlingen zaen: “Waor hale wi’j hier achteraf zovölle brood haer, dawwe veur zonne trop volk genog hebt?”
- 34 Jezus vroeg aer: “Hovölle breu hebt i’jleu?” En aer antwoord was: “Zövvene, en een paar viskes.”
- 35 Hee ordonneren ‘t volk umme op de grond te gaon zittene.
- 36 Do nam e de zövvnen breu en de viskes, zae ‘t dankgebed en brok ze in stukken, gaf der van an de leerlingen en dee an ‘t volk.
- 37 Allemaole atten ze en hadden der zat an. Do-t ze alles, wat der over was van de brokken, bi’jene gardet hadden, wazzen dat zövvnen körve vol.

- 38 Dee egaetene hadden, wazzen veerdoezend mansleu, boeten de vrouwleu en de kindere.
- 39 Do Hee 't volk weg estuurd hadde, genk e in ne boot en kwam an in de contreien van Magadan.

Kapittel 16

- 1 De Farizeeërs en de Sadduceeërs kwammen en wullen em oetproberen. Ze vrogen umme aer een teken oet den hemmel te laoten zeen.
- 2 Maor hee dee aer bescheed en zae: "At 't aovend wordt, zeg i'j: "'t Gif ne mooien dag, want de locht is veurrood.'
- 3 En 's morgens vro: 'Vandage gif 't bluisterig waer, want de locht is vals rood.' De tekens an de locht, daor weet i'jleu alles van, maor neet van de tekens van disse tied?
- 4 Slecht en godverlaoten volk wil een teken. Maor het zal gin ander teken kriegen as Jona 't ziene." Daor leet hee aer met staon en genk weg.
- 5 Do de leerlingen met de boot naor de ovverkante gengen, vergatten ze umme brood met te nemmene.
- 6 Jezus zae teggen aer: "Waart ow veur 't zoerdeeg van de Farizeeërs en de Sadduceeërs."
- 7 Maor zee bleven der met mekare ovver te gange en zaen: "Dat zeg e, ummedat wi'j gin brood met enommene hebt."
- 8 Do Jezus dat deur kreeg, zae-t e: "Wat lig i'j te disselne met mekare, kleingeleuvigen, a-j der bunt. Is dat umme da-j gin brood bi'j ow hebt?
- 9 He-j 't dan nog neet deur? Weet i'j 't neet meer van de vief breu veur viefdoezend man en hovölle körve vol a-j do bi'jene garden?
- 10 En van dee zövven breu veur veerdoezend man en hovölle körve vol a-j daornao bi'jene garden?
- 11 Ho zit dat, da-j neet begriepet, da-k 't neet ovver de breu hadde, do ik teggen ow zae: 'Waart ow veur 't zoerdeeg van de Farizeeërs en de Sadduceeërs.'"
- 12 Do hadden ze 't deur, dat hee neet zae, da-j ow mot waren veur 't zoerdeeg in 't brood, maor veur 't onderricht van de Farizeeërs en de Sadduceeërs.
- 13 Do Jezus ankam in de contreien van Caesarea van Filippus, vroeg e an ziene leerlingen: "Wel zegget de leu, dat den Mensenzönne is?"
- 14 Ze zaen: "Wat zegget der Johannes den Deuper, anderen Elia en de övverigen zegget Jeremia of ene van de profeten."
- 15 Hee vroeg aer: "Maor i'jleu, wel zeg i'j dat ik bunne?"
- 16 Simon Petrus zae: "I'j bunt den Christus, den zönne van den laevenden God!"
- 17 Daorop zae Jezus teggen em: "Good af bun i'j, Simon, zönne van Jona! Dit he-j neet van owzelf, maor van mien Vader in den hemmel.
- 18 En dit zeg ik ow: I'j bunt Petrus, den rots. Op dén rots zal ik miene kärke bouwen en de poorten van het dodenriek zölt aer der neet onder kriegen.
- 19 Ik zal ow de slöttels van 't hemmelriek doon. Wat i'j op eerde neet vaste ebonnene hebt, dat zal in den hemmel ok neet vaste ebonnene wezzen en wat i'j op eerde ontbindt, dat zal in den hemmel ok ontbonnene wezzen."
- 20 Do zae hee ziene leerlingen de wacht an umme teggen gin mense te zeggene, dat hee den Christus was.

- 21 Van do af an begon Jezus ziene leerlingen dudelijk te makene, dat hee op Jeruzalem an mos; dat e daor slim völle te liene kriegen zol van de öldsten, ovverpriesters en de schriftgeleerden, jao, dat e umme ebracht worden en op den daarden dag waer op ewekket worden zol.
- 22 Petrus nam em apart en zae strabant: “God beware mi’j, dat zal ow toch neet ovverkommen.”
- 23 Maor hee dreeien zik umme en zae teggen Petrus: “Maak a-j wegkomt! Mars, achter mi’j, Satan a-j der bunt! I’j zittet mi’j in de waege, umme da-j met ow harte neet bedacht bunt op de dinge van God, maor bloos op de dinge van de leu.”
- 24 Do zae Jezus teggen ziene leerlingen: “At emes weerlijk met mi’j gaon wil, dan mot hee zikzelf vergaeten, zien kruus opnemen en zo mi’j volgen.
- 25 Want wel zien laeven redden wil, dén zal ‘t verspöllen. Maor wel zien laeven verspölt umme mientwille, dén zal ‘t vinnen.
- 26 Want wat baat ‘t een mense, at e de hele weld wunt, maor zien laeven daormet verdeut? Wat hef een mense te bene umme te toeskene veur zien laeven?
- 27 Den Mensenzönne zal kommen in de heerlijkheid van zien Vader met ziene engelen. Dan zal hee iederene loon naor warken gevven.
- 28 Wisse, ik zegge ow, onder de leu wel hier staot, bunt der wat, dee den dood neet starven zölt, veur at ze den Mensenzönne in zien könninkriek hebt zeen kommen.”

Kapittel 17

- 1 Zes dage later nam Jezus Petrus, Jacobus en dén zien breur Johannes met zik met, ne hogen barg anop, wiet weg van alles.
- 2 En daor, veur aere ogen veranderen e van gedöonte; zien gezichte blonk as de zonne en ziene klere worden helwit as ‘t lecht.
- 3 En kiek, do verteunen zik an aer Mozes en Elia, dee met Jezus stennen te praotene.
- 4 Petrus zae daarop teggen Jezus: “Heer, dat tröf zik, dawwe hier bi’jene bunt. At ‘t ow good af is, zal ik hier drie hutten bouwen; ene veur ow, ene veur Mozes en ene veur Elia.”
- 5 Onder ‘t praoten, kiek, daor kwam ne lechte wolke, dee ovver aer hen streek en oet dee wolke kwam ne stemme, dee zae: “Dit is mienen zönne, dén mi’j leef is en waor at ik slim wies met bunne, lustert naor em!”
- 6 Do ze dat heuren, leten de leerlingen zik plat op de grond vallen en wazzen naar bange.
- 7 Jezus kwam op aer af, raken aer an en zae: “Staot op en wezzet maor neet zo bange.”
- 8 Ze keken op en zaggen nummes as allene Jezus.
- 9 Do ze van den barg waer naor onderen hen gengen, ordonneren Jezus aer: “Dit, wa-j ezene hebt, praotet daor met gin mense ovver, tot at den Mensenzönne oet den dood op ewekket is.”
- 10 Maor de leerlingen vrogen: “Waorumme zegget de schriftgeleerden dan, dat Elia eerste kommen mot?”
- 11 Hee gaf aer bescheed: “Jao, dat is waor; Elia zal kommen en alles in order maken.
- 12 Maor ik zegge ow, dat Elia al ekkommene is. Maor ze heb neet deur ehad, dat hee ‘t was en met em edaone wat ze wollen. Zo zal ‘t ok den Mensenzönne vergaon, hee zal deur aer todoon lien motten.”
- 13 Do begrepen de leerlingen, dat hee ‘t met aer ovver Johannes den Deuper hadde.

- 14 Do-t ze waer bi'j 't volk kwammen, leep der ene op Jezus af en veel veur em op knene.
- 15 Hee zae: "Heer, heb compassie met mienen zönne; hee hef de vallende zeeke; 't is heel slim met em. Vake völt e uns in 't veur en monges ok in 't water.
- 16 Ik hebbe em bi'j owwe leerlingen ebracht, maor dee heb em neet waer baeter maken können."
- 17 Daorop zae Jezus: "Ongeleuvig en stramphörig volk, a-j der bunt. Ho lange mot ik nog bi'j ow blieven? Ho lange mot ik 't nog met owleu oethollen? Brenk mi'j den jonge hier."
- 18 Do Jezus den dujvel strabant anpakken, genk dén weg oet den jonge en van stonde an was dén waer baeter.
- 19 Do de leerlingen waer met Jezus onder mekare wazzen, vrogen ze: "Waorumme hebbe wi'j den dujvel neet oetdrieven können?"
- 20 Daorop zae Jezus: "Ummedat i'jleu gebrek an vertrouwen hebt. Ik zegge ow veur wisse en waor, a-j vertrouwen hebt as een mosterdzöodken, dan zeg i'j teggen dén barg: 'Gaot hier vandan gunter hen!' En hee zal gaon! Der zal niks wezzen, wa-j neet könt!
- 21 [Dit gebrod krieg i'j nooit weg, as allene deur baeten en vasten.]"
- 22 Do ze bi'jene wazzen in Galilea, zae Jezus teggen aer: "Den Mensenzönne zal oet elevverd wordene in hande van de leu.
- 23 Dee zölt em van kant maken en op den daarden dag zal hee op ewekket worden." Ze worden der slim bedreuvet van.
- 24 Do ze Kapernaum anin gengen, kwammen de ontvangers van de tempelbelastinge op Petrus af en zaen: "Betaalt dén leermeister van ow ziene tempelbelastinge neet?"
- 25 "Jao, wisse wal," zaet e. Maor do hee 't hoes anin kwam, was Jezus den eersten wel zae: "Wat denk i'j, Simon, van wel nemt de könninge van de weld tolgeld of belastinge? Van aer eigen volk of van vrömden?"
- 26 Do hee zae: "Van vrömden," zae Jezus teggen em: "Dan is 't eigen volk dus vri'j van belastinge.
- 27 Lao we aer maor gin anstoot gevven. Gaot naor de zee, smietet den höke oet en den eersten vis, dén i'j vangt, maket dén den bek los en dan vin i'j daar een zilverstukke in. Dat nem i'j en i'j gevvet 't an aer, veur mi'j en veur ow."

Kapittel 18

- 1 In dee stonde kwammen de leerlingen bi'j Jezus en zaen: "Wel is den grötsten in 't könninkriek van den hemmel?"
- 2 Hee reep een kind bi'j zik, zetten 't midden tussen aer in en zae:
- 3 "Wisse, ik zegge ow, at i'jleu neet anders gaot laeven en net as disse kindere wordt, zöl i'j nooit in 't könninkriek van den hemmel kommen.
- 4 Hee, wel dus den minsten wezzen wil – zo as dit kind –, dén is 't grötste in 't könninkriek van den hemmel.
- 5 En wel één zo'n kind annump in mienen name, dén nump mi'j an.
- 6 Maor wel ene van disse kleinen, dén in mi'j geleuvet, löt strukelen, veur dén is 't baeter, at e met ne möllensteen umme den nakke in de depe zee esmettene wordt en verdrunk.

- 7 Slecht af de weld, met ziene strukelstene! Strukelstene zölt der jo altied wezzen, maor slecht af de leu wel ow doot strukelen!”
- 8 At owwe hand of owwen voet ow deut strukelen, houwt em af, smietet em weg! Want ‘t is baeter umme kröppel of misseund³ ‘t laeven in te gaone, as met beide hande en veute in ‘t eeuwige veur esmettene te wordene.
- 9 En at ow oge ow deut strukelen, roppet ‘t oet, smietet ‘t van ow af! Baeter kö-j met één oge ‘t laeven in gaon, as met beide ogen in ‘t helleveur esmettene worden.
- 10 Passet op, da-j neet ene van disse kleinen minachtet, want ik zegge ow, aere engelen in den hemmel holdt stödig ‘t anschien van mienen hemmelsenVader in de gaten.
- 11 Den Mensenzönne is ekommene umme te reddene, wat verlaorne is.
- 12 Wat meen i’jleu, at emes no es ne honderd schöpe hef en ene kump der an ‘t dwaelen, zol e dan neet dee neggenenneggentig anderen in de barge achterlaoten en hengaon umme dat te zeukene, dat verdwollene is?
- 13 Gesteld, dat hee ‘t vundt, wisse, ik zegge ow, hee zal daor bli’jer met wezzen as met de neggenenneggentig anderen, dee neet verdwollene bunt.
- 14 Zo wil ok owwen Vader in den hemmel neet, dat der ene van disse kleinen verlaorne kump.
- 15 At der ene van owleu ne faeler mek, gaot der hen en spraeket em daor onder veer ogen ovver an. At e naor ow lustert, dan heb i’j em trugge ewonnene.
- 16 At e neet naor ow lusteren wil, dan nemt der ene of twee met, want met twee of drie getugen lig alles vaste.
- 17 At hee daor doof veur is, dan mo-j dit teggen de anderen zeggen en at e ok daor neet naor lusteren wil, dan is hee veur ow ne heiden of ne tollenaar.
- 18 Wisse, ik zegge ‘t ow: Al wat i’j op eerde binden zölt, zal in den hemmel ebondene wezzen. En al wa-j op eerde ontbinden zölt, zal in den hemmel ontbondene wezzen.
- 19 Nog ins zeg ik ow: At der twee van owleu op eerde eenparig vraoget umme wat dan ok, dan zal dat veur aer gebeuren deur mien hemmelsenVader.
- 20 Want waor der twee of drie bi’jene ebracht bunt in mienen name, daor bun ik in aer midden.”
- 21 Do kwam Petrus op em af en zae: “Heer, at der ene ne faeler teggen mi’j begaone hef, ho vake mot ik em dan vergevven? Zövven maol?”
- 22 Jezus zae teggen em: “Ik zegge ow: neet zövven maol, maor zövventig maol zövvene.
- 23 Daorumme is ‘t könninkriek van den hemmel te vergeliene met ne könnink, dén met ziene knechte liekigheid maken wol.
- 24 Do e daormet begon, worden der ene bi’j em ebracht, dén veur tiendoezend goldstukken bi’j em in de schold stend.
- 25 Wiel e niks hadde umme trugge te betalene, ordonneren zienen heer umme em zelf, zien vrouwe en kindere en alles wat em angenk te verkopene en zo ziene schold lieke te makene.
- 26 Do veel den knecht veur em op knene en zae: ‘Heb geduld met mi’j, dan zal ik ow alles waer trugge doon.’
- 27 Zienen heer kreeg bekrot⁴ met em, leet em losmaken en dee ziene schold deur.
- 28 Do den knecht te boeten kwam, trof e ene van de andere knechte, dén maor honderd zilverstukke bi’j em an de latte staon hadde. Hee greep em vaste, verwörgelen em zowat en zae: ‘Alles wat i’j bi’j mi’j in schold bunt, do-j mi’j waer trugge!’

³ verminkt

⁴ medelijden

- 29 Zienen maot smeeet zik veur em dale en vrog: ‘Heb bekrot met mi’j en ik zal ow alles trugge doen.’
- 30 Maor den knecht genk daor neet op in, nae, hee genk weg en leet em vaste zetten tot ziene schold trugge betaald was.
- 31 Do de andere knechte zaggen wat der gebeurd was, begroten aer dat slim. Ze gengen naor binnen en vertellen an den heer wat der veur evollene was.
- 32 Do reep dén zienen knecht bi’j zik en zae: ‘Dow smiegel, da-j der bunt! Heel owwe schold heb ik deur edaone, ummedat i’j mi’j dat vrogen.
- 33 Had i’jzelf dan geen bekrot hebben motten met owwen maot, zo as ik met ow?’
- 34 En slim hellig gaf zienen heer em ovver an de beulsknechte, tot dat hee ziene schold trugge edaone hebben zol.
- 35 Zo zal ok mien Vader in den hemmel iederene van ow doen, dén een ander neet van harten vergif.”

Kapittel 19

- 1 ‘t Gebeuren, do Jezus oet esprokkene was, dat hee oet Galilea weggenk naor ‘t land van Judea, an de andere zied van de Jordaen.
- 2 Völle leu gengen achter em an en hee maken ze daor waer baeter.
- 3 Der kwammen Farizeeërs bi’j em, dee em oetproberen wollen. Ze zaen: “Mag ne man ziene vrouwe umme wat veur raeden dan ok wegsturen?”
- 4 Maor hee zae: “Heb i’jleu nooit elaezene, dat den Schepper aer van den anvank af man en vrouwe emaket hef?
- 5 En dat Hee ezegd hef: ‘Daorumme zal emes bi’j zien vader en moder weggaon en zik an ziene vrouwe hechten en dee beiden zölt één lichaam wezen.’
- 6 Zodoonde bunt ze neet meer twee leu apart, nae, ze bunt ene; wat God bi’j ene ebracht hef, dat mag een mense neet scheiden.”
- 7 Ze zaen teggen em: “Waorumme hef Mozes dan veur eschrevvene umme aer ne scheidereef met te gevvene, at ze weg estuurd wordt?”
- 8 Hee zae: “Ummedat i’jleu zo bikkelhard bunt, niks annemmen wilt, hef Mozes ow permissie egevvene umme aer weg te sturne.
- 9 Maor ik zegge ow: Wel ziene vrouwe wegstuurt – zonder dat der sprake is van hoerderi’je – en met ne andere trouwt, dén brek den echt.”
- 10 Do zaen de leerlingen: “At ‘t der zo bi’j steet tussen man en vrouwe, dan kö-j baeter neet trouwen!”
- 11 Maor hee zae: “Neet iederene kan disse waorde begriepen, allene degenen, wel ‘t egevvene is umme te begriepen.
- 12 Der bunt leu, wel neet trouwt, ummedat ze onvruchtbaor geboren bunt en anderen, wel deur de leu zo emaket bunt, en wat bunt der, wel zikzelf zo emaket heb, umme der wille van ‘t könninkriek van den hemmel. Wel kan, laot dén ‘t begriepen.”
- 13 Do brachten ze kindere bi’j em umme aer de hande op te leggene en veur aer te baetene. Maor de leerlingen gavven aer ne afjacht.
- 14 Maor Jezus zae: “Laot aer toch geworden en bi’j mi’j kommen, want zukken heurt jo ‘t könninkriek van den hemmel.”
- 15 Hee leggen aer de hande op en genk do weg.
- 16 En kiek, daor kwam der ene op em af, dén vrog: “Rabbi, wat mot ik an goods doen umme ‘t eeuwige laeven te kriegene?”

- 17 Maor hee zae em: “Waorumme vraog i’j mi’j, wat good is? Der is der maor Ene, dén good is. At i’j in dat laeven anin gaon wilt, holdt ow dan an de geboden!”
- 18 Maor hee vroog: “Welke dan?” Jezus antwoorden: “Disse: Neet moorden, neet echtbraeken, neet staelen en neet legen, a-j getuget.
- 19 Hold ow vader en moder in ere en wel owwen naosten is, dén zö-j leef hebben as owzelf.”
- 20 Den jongen keerl zae teggen em: “Dat heb ik van jongs af an allemaole edaone. Waor scheidt ik dan nog in tekort?”
- 21 Jezus leggen em oet: “At i’j dat wilt, vollenkommen wezzen, gaot dan hen en verkopet alles wa-j heb en doot ‘t de arme leu; dan zö-j ne schat in den hemmel hebben. Komp dan hierhen en gaot achter mi’j an.”
- 22 Do den jongen keerl dit heuren, genk hee bedreufd weg, want hee bezat duftig völle.
- 23 Jezus zae teggen ziene leerlingen: “Wisse, ik zegge ow, ne rieken zal bezweerlijk ‘t könninkriek van den hemmel anin gaon.
- 24 Starker nog: Makkelijker geet ne kameel deur ‘t oge van de naolde, as ne rieken an ‘t könninkriek van God anin.”
- 25 Do de leerlingen dat heurden, wazzen ze slim veraltereerd. Ze zaen: “Wel kan der dan nog ered worden?”
- 26 Jezus keek aer an en zae: “Bi’j leu is dat onmöggelijk, maor bi’j God is alles möggelijk.”
- 27 Do antwoorden Petrus: “Kiek, wi’j hebt alles in den stekke elatene en bunt achter ow an egaone; wat zal unze deel dan wezzen?”
- 28 Jezus zae teggen aer: “Wisse, ik zegge ow: at straks alles ni’js geboren wezzen zal en den Mensenzönne in volle glorie op den troon zitten zal, dat i’jleu, dee mi’j evolget bunt, op twaalf tronen zitten zölt, umme recht te spraekene ovver de twaalf stammen van Israël.
- 29 En iederene, dén huze, breurs of zusters, vader of moder en kindere, of grond achterlöt umme der wille van mienen name, dén zal der völle maol meer veur waerkriegen en ‘t eeuwige laeven arven.
- 30 Völle eersten zölt de lesten wezzen en völle lesten de eersten.”

Kapittel 20

- 1 “Want ‘t is met ‘t könninkriek van den hemmel net as met ne eigenaar van een wiengood, dén der ‘s morgens bi’j ‘t lecht worden metene op oet genk umme warkleu te huurne veur zien wiengood.
- 2 Hee kwam met aer ovverene, dat ze één zilverstukke dages kriegen zollen en stuurden ze naor zien wiengood hen.
- 3 Do-t e rond ‘t daarde uur naor boeten kwam, zag e anderen, dee gin wark hadden, op de markt staon.
- 4 Teggen dee zaet e: ‘Gaot maor naor mien wiengood hen en wat ow tokump, za-k ow doon.’
- 5 Ze gengen der hen. Do-t e umme ‘t zesde en ‘t neggende uur waer te boeten kwam, deed e net zo.
- 6 Do hee umme ‘t elfde uur naor boeten hen genk, zag e anderen staon. Teggen aer zaet e: ‘Waorumme stao-j hier den helen dag zonder wark?’
- 7 Ze zaen: ‘Ummedat nummes uns ehuurd hef.’ Hee zae: ‘Gaot ok maor naor mien wiengood.’

- 8 Do-t aovend ewordene was, zae den eigenaar van ‘t wiengood teggen zienen opzichter: ‘Roopt ‘t warkvolk bi’jene en betaalt aer ‘t verdenst oet, te beginnene met de lesten en dan zo deur naor de eersten hen.’
- 9 Dee, wel rond ‘t elfde uur ekkommene wazzen, kregen ieders een zilverstukke.
- 10 Do de eersten an beurte wazzen, menen ze, at ze meer kriegen zollen. Maor ok zee kregen ieders één zilverstukke.
- 11 Do ze dat annemmen mosten, begonnen ze te nosterne teggen den eigenaar.
- 12 Ze zaen: ‘De lesten hebt maor één uur emaket en i’j behandelt aer gelieke as uns, dee den helen dag in de hette esappeld hebt!’
- 13 Maor hee gaf aer bescheed en zae teggen ene van aer: ‘Besten man, ik do ow gin onrecht, bun i’j met mi’j neet één zilverstukke ovverene ekkommene?’
- 14 Nemp ow verdenst en gaot hen. ‘t Is mienen wille umme dee lesten aevenvölle te done as ow.
- 15 Steet ‘t mi’j neet vri’j umme met ‘t miene te done wat ik wille? Of kiek i’j zo lelijk ummedat ik good bunne?’
- 16 Zo zölt de lesten de eersten wezzen en de eersten de lesten!”
- 17 Do Jezus zowied was, dat e op Jeruzalem opan genk, nam hee onderweg de twaalvene apart en zae teggen aer:
- 18 “Kiek, wi’j gaot no op naor Jeruzalem hen en den Mensenzönne zal daor oet elevverd worden an de övverpriesters en schriftgeleerden en dee zölt em tot den dood veroordelen.
- 19 Ze zölt em oetlevvern an de heidenen umme em te beschalterne⁵, em geselen en an ‘t kruus naegelen; maor op den daarden dag zal hee waer op ewekket worden.”
- 20 Do kwam de moder van de zöns van Zebedeus met aere zöns bi’j em; ze beugen depe veur em en wol em wat vraogen.
- 21 Hee vroeg: “Wat wil i’j?” Zee zae: “Zeg mi’j, dat disse beide jongens van mi’j rechts en links van ow mögget zitten in ow könninkriek!”
- 22 Maor Jezus gaf as antwoord: “I’jleu weet glad neet, wa-j vraoget. Kön i’jleu den baeker drinken, dén ik drinken zalle? Of ow deupen laoten met den deup, waormet ik edeupet worde?” Ze zaen: “Jao, dat köwwe wal.”
- 23 Hee zae: “Den baeker zö-j wal drinken en met den deup, waormet at ik edeupet worde, zö-j edeupet worden, maor wat dat zitten rechts en links van mi’j angeet, dat is neet an mi’j, dat is allenig veur dee, waarveur dat to esteld is deur mien Vader.”
- 24 De tien anderen, dee dit heurden, worden hellig op de beide breurs.
- 25 Maor Jezus reep aer bi’j zik en zae: “IJ weet wal, dat de leiders ‘t volk der onder holdt en dat de grote heren aere macht willemoeds verkeerd gebroeket.
- 26 Zo geet ‘t bi’j owleu neet. Nae, wel van owleu groot wezzen wil, dén zal denen.
- 27 En wel bi’j owleu den eersten wezzen wil, dén zal slaaf wezzen.
- 28 Zo at den Mensenzönne neet ekkommene is umme edeend te wordene, maor umme zelf te denene en zien laeven te gevvene as losgeld veur anderen.”
- 29 Do ze Jericho oetgengen, kwam der ne trop volk achter em an.
- 30 En kiek, twee blinden, dee an de kante van de weg zatten, heuren Jezus langes kommen. Ze begonnen te schreeuwene: ‘Heb toch bekrot met uns, Heer, zönne van David!’

---

⁵ bespotten

- 31 Maor 't volk grauwen: "Stille wezzen!" Maor ze schreeuwen zovöl te harter: "Heb bekrot met uns, zönne van David!"
- 32 Jezus bleef staon en reep teggen aer: "Wat wil i'j, dat ik veur ow do?"
- 33 Ze zaen teggen em: "Heer, da-j uns de ogen losdoon zölt!"
- 34 Jezus was met aer begaone en raken aere ogen an. En op slag konnen ze waer zeen en volgen em.

Kapittel 21

- 1 Do ze kortbi'j Jeruzalem kwammen en naor Betfage, naor den Olievenbarg gengen, sturen Jezus twee van ziene leerlingen der op oet en zae teggen aer:
- 2 "Gaot veuroet, naor dat darp daor teggenovver ow. Voort veuran zö-j daor ne ezzel vastebonnene zeen staon met een vullen der bi'j. Maket dee los en brenk ze mi'j.
- 3 En at emes ow vrög: 'Wat mot dat?', dan mo-j zeggen: 'Den Heer hef ze neudig.' Dan zal men ze voort metgevvén.
- 4 Zo gebeuren wat deur den profeet ezegd was, do dén zae:
- 5 Zegget teggen de dochter van Sion: Kiek, owwen könnink kump bi'j ow, – zachtmeudig – hee zit op ne ezzel, een vullen, het jong van een lastdier.
- 6 De leerlingen gengen veuroet en deen wat Jezus aer ezegd hadde.
- 7 Ze brachten den ezzel en 't vullen met, leggen aere mantels der ovverhen en hee genk der op zitten.
- 8 Oet den trop volk wazzen der heel wat, dee aere mantels ovver de weg oetspreen, anderen slogen täkkere van de beume en leggen dee ovver de weg oet.
- 9 't Volk wat veur em oet genk en dee wel achter em an kwammen, repen hard: "Hosanna, veur den zönne van David! Ezaegend is hee, wel kump in den name van den Heer! Hosanna, in den heugsten hemmel!"
- 10 Do hee Jeruzalem anin kwam, stend de hele stad op kop en ze zaen: "Wel is dat toch?"
- 11 Maor 't volk zae: "Dit is den profeet Jezus, van Nazareth, in Galilea!"
- 12 Jezus genk den tempel anin en joog alle leu der oet, dee daor koften en verkoften; hee smheet de taofels van de geldwessellers underste bovven en ok de steule van wel doeven verkoften.
- 13 Teggen aer zaet e: "Der steet eschrevvene: Mien hoes zal een hoes van gebed eneumd worden, maor i'jleu maket der een rovershol van."
- 14 Do kwammen der blinden en lammen bi'j em in den tempel en hee maken aer waer baeter.
- 15 Do de övverpriesters en de schriftgeleerden zaggen, wat veur wonderbaorlijke dinge at hee dee en de jongens, dee in den tempel repen: "Hosanna veur den zönne van David", do regen ze zik op.
- 16 Ze zaen teggen em: "Heur i'j, wat dee daor zegget?" Maor Jezus zae teggen aer: "Wisse wal! Hebt i'jleu nooit elaezene: Oet de mond van kleinen en wegenkindere heb i'j ow lof tokommen laoten?"
- 17 Daormet leet e aer staon en genk de stad oet naor Betanië hen, umme daor 's nachtens te slaopene.
- 18 Do-t e den anderen morgen met 't lecht worden naor de stad hen leep, kreeg e honger.

- 19 Hee zag enen viegenboom an de weg staon. Maor do-t e daor hen leep, zag e, at der bloos blad an zat. Hee zae teggen den boom: “Nooit ofte nimmer zöl i’j nog laan⁶!” Den boom verzoren metene.
- 20 Do de leerlingen dat zaggen, vrogen ze verwonderd: “Ho kan ne viegenboom zo maor op slag verzoren?”
- 21 Jezus gaf aer bescheed : “Wisse, ik zegge ow, a-j vertrouwen hebt en neet twiefelt, dan zö-j neet allene dat met den viegenboom doon, maor a-j teggen dén barg daor zegget: ‘Nemp ow op en smietet ow in zee’, dan zal dat gebeuren.
- 22 Alles wa-j in geleuve in ow gebed vraoget, dat zö-j ok kriegén.”
- 23 Hee kwam den tempel anin en do-t e daor onderricht gaf, kwammen de övverpriesters en de öldsten van ‘t volk bi’j em en zaen: “Met welk gezag do i’j disse dinge? En wel hef ow dat gezag egevvéne?”
- 24 Maor Jezus zae teggen aer: “Dan zal ik owleu éne vraoge stellen. A-j mi’j daor antwoord op gevvet, dan zal ik ow zeggen met welk gezag at ik dee dinge do.
- 25 Den deup van Johannes, waor kwam dén haer? Kwam dén oet den hemmel of was dat mensenwark?” Ze ovvernaeren met mekare: “Awwe zegget ‘Oet den hemmel’, dan zeg hee natuurlijk teggen uns: ‘Waorumme heb i’j em dan neet geleuвет?’
- 26 En awwe zegget: ‘Dat was mensenwark’, dan mowwe uns waren veur ‘t volk, want dee holdt Johannes allemaole veur ne proféet.’
- 27 Aer bescheed an Jezus was: “Wi’j wet ‘t neet.” Do zae hee teggen aer: “Dan zeg ik owleu ok neet met wat veur gezag at ik disse dinge do.
- 28 Wat ducht ow dan hiervan? Ne zekeren man hadde twee zöns; hee genk naor den eersten hen en zae: ‘Mien jonge, gaot hen en warket vandage in mien wiengood.’
- 29 Dén antwoorden: ‘Jaozeker Heer’, maor hee genk neet.
- 30 Hee genk naor den tweeden en zae teggen em ‘t zelfde. Dén antwoorden: ‘Dat wi-k neet.’ Maor effen later bedacht e zik en genk e toch.
- 31 Wel van dee beiden hef edaone wat zien vader wol?” Ze zaen: “Den lesten.” Do zae Jezus teggen aer: “Wisse, ik zegge ow; de tolgaarders en de hoeren zölt eer ‘t könninkriek van God anin gaon as i’jleu.
- 32 Want Johannes hef ow den weg van de gerechtigheid veur elaevet en i’j hebt em neet geleuвет. De tolgaarders en de hoeren heb em wal geleuвет. I’jleu hebt dat ezene en toch hebt i’j ow later neet bedacht en achteraf toch nog in em geleuвет.
- 33 Lustert naor ne andere geliekenisse! Der was es ne heerschop, dén een wiengood anplanten, ‘t aftunen⁷, ne koele graven umme wien te parsene en der ne toren bi’jzetten. Hee gaf ‘t wiengood oet an pächters en genk op reize.
- 34 Do-t zo wied was, at de druve eplukket worden konnen, sturen e ziene knechte naor de pächters umme de vruchten op te halene.
- 35 Maor de pächters grepen de knechte vaste, smaeren den enen af, slogen den anderen in mekare, smeten den daarden met stene dood.
- 36 Van ni’js sturen e der knechte hen, anderen en meer as eerste. En daormet deen ze krek zo.
- 37 An ‘t ende sturen e zienen zönne naor aer hen en zae: ‘Mienen zönne zölt ze wal niks andoon.’
- 38 Maor do de pächters den zönne zaggen, zaen ze ondermekare: ‘Dat is den arfgenaam! Kom an, lao-we em van kant maken, dan is zien arfdeel veur uns!’

⁶ vrucht dragen

⁷ een omheining maken

- 39 Ze grepen em, smeten em ‘t wiengood oet en maken em an ‘t zied.
 40 At dan den heerschop kump, wat zal e met zukke pächters doon?”
 41 Ze zaen teggen em: “Zuk min volk zal e een slecht ende bezorgen en ‘t wiengood zal e an andern oetgevven, dee de vruchten wal an em afdraegen zölt, at de tied daor is.”
 42 Jezus zae teggen aer: “Hebt i’j leu nooit in de schriften elaezene: Den steen wel de bouwleu afkeuren, is den grondsteen ewordene; van den Heer is dat zo besteld. In unze ogen is dat een groot wonder.
 43 Daorumme zeg ik ow leu: ‘t könninkriek van God zal ow af enommene worden en ‘t zal egevvene worden an leu, dee de vruchten daarvan opbrengt.
 44 Wel op dissen steen dale smakket, dén zal zik te pletter vallen en wel den steen bovvenop zik krig, zal verpletterd worden.”
 45 Do de övverpriesters en de farizeeërs dee geliekenissen heuren, hadden ze deur, dat hee ‘t ovver aer hadde.
 46 Ze verzochten em in hande te kriegene, maor ze wazzen bange veur de leu, ummedat dee em veur ne profeet helen.

Kapittel 22

- 1 Jezus dee aer waer bescheed in geliekenissen. Hee zae:
 2 “Het könninkriek van den hemmel is net as een mense, ne könnink, dén het trouwmaol van zienen zönne in order maken.
 3 Hee sturen ziene knechte rond umme de leu te neugene, maor ze wollen neet kommen.
 4 Ovverni’js sturen e knechte rond, no anderen, en zae: ‘Zegget teggen de leu, dee-j neuget: ‘Zee, ik hebbe ‘t brulftenmaol klaor emaket, ik hebbe de bullekes en ‘t mestvee eslachtet, alles steet klaor. Kompt no op ‘t trouwmaol!’
 5 Maor ze deen der niks op oet en gengen weg, den enen naor zien eigen land, den anderen naor ziene negotie.
 6 De övverigen van aer grepen ziene knechte, ranselen ze af en maken aer van kant.
 7 Den könnink worden heilig, hee sturen zien leger der op af, leet de moordenaars van kant maken en stak aere stad in brand.
 8 Do zaet e teggen ziene knechte: “‘t Brulftenmaol steet klaor, maor de geneugden wazzen ‘t neet weerd.
 9 Gaot alle kruuspunten van de waege af en wee-j daor ok maor zeet, neuget ze veur ‘t trouwmaol.
 10 Do dee knechte de straote opgengen, nammen ze iederene met, slechten en gojjen en zo kwam de feestzale vol met volk an taofele.
 11 Do den könnink binnenkwam umme te zene wel daor an taofele zatten, worden hee der ene gewaar, dén gin kistentuug⁸ an hadde.
 12 Hee zae teggen em: ‘Besten man, ho kom i’j zo binnen, met dee klere an?’ Den man wist der niks op te zeggene.
 13 Do zae den könnink teggen ziene knechte: ‘Bindt em an hande en veute en smietet em der oet, den deepsten duusteren in. Daor zal ‘t een jommersken wezzen en ‘n op de tande grasken!’
 14 Want geneugden bunt der met völle man, maor oet elaezene bunt der maor weinig.”
 15 Do gengen de Farizeeërs hen umme te ovvernaerne, ho at ze em op een woord vangen konnen.

---

⁸ feestelijke kleding

16 Ze sturen aere leerlingen met de Herodianen naor em hen, umme te zeggene: “Heer, wi’j wetet, da-j eerlijk bunt en den weg van God naor waarheid leert. I’j trekket ow van gin mense wat an, nae, i’j zeet nummes naor de ogen.

17 Zegget uns dan es, wat ow hiervan ducht: Mögge wi’j den keizer belastinge betalen of neet?”

18 Maor Jezus hadde deur, waor at ze op oet wazzen en zae:

19 “Waorumme probeer i’j mi’j zo oet, i’j, smiegelers? Laot mi’j es ne belastingpenning zeen.” Ze deen em een zilverstukke.

20 Do zaet e teggen aer: “Van wel is dén kop en dat opschrift?”

21 Ze zaen: “Van den keizer....” Daorop zae hee teggen aer: “Doot den keizer dan wat van den keizer is en God wat van God is.”

22 Do ze dat heuren, stennen ze te kiekene, ze leten em met vrae en gengen weg.

23 Denzelfden dag kwammen der Sadduceeërs bi’j em – dee zegget dat der gin opstandinge is – en stellen em ne vraoge.

24 Ze zaen: “Rabbi, Mozes zae, at emes zonder naokömmelinge oet de tied kump, dan mot zien breur met dee vrouwe trouwen en veur zien breur veur naogelachte zorgen.

25 No hadde wi’j bi’j uns zövvven breurs. Den eersten trouwen en kwam te starvene. En ummedat hee gin kindere hadde, leet e ziene vrouwe nao an zien breur.

26 Maor zo genk het ok met den tweeden en den daarden, tot an den zövvenden to.

27 ‘t Leste van allemaole storf de vrouwe.

28 Van wel van dee zövvene zal zee dan de vrouwe wezzen bi’j de opstandinge? Ze hebt aer jo allemaole as vrouwe ehad.”

29 Jezus gaf aer bescheed en zae: “I’j zittet der allemaole glad naost. I’j hebt gin benul van de Schriften en ok neet van de kracht van God.

30 Bi’j de opstandinge trouwt ze neet en wordt ne vrouwe ok neet an ne man egevvene. Nae, in den hemmel bunt ze as engelen.

31 En wat de opstandinge oet den dood betröf: is ‘t ow neet bekend, wat deur God daorovver ezegd is?

32 ‘Ik bunne den God van Abraham, den God van Isaak en den God van Jakob?’ Hee is neet ne God van doon, maor van laevenden.”

33 ‘t Volk dee dat heuren, wazzen stomverbaasd ovver wat hee leren.

34 Do de Farizeeërs heuren, dat hee de Sadduceeërs de mond todaone hadde, lepen ze bi’j em te hope.

35 Ene van aer, ne wetgeleerden, wol em oetproberen en vroeg:

36 “Rabbi, wat is eigenlijk ‘t veurnaamste gebod in de wet?”

37 Hee gaf as antwoord: “Den Heer, owwen God, mo-j leefhebben met heel ow harte en met heel ow wezzen en met heel ow verstand.

38 Dat is het grötste en eerste gebod.

39 Het tweede is daoran gelieke: Met owwen naosten zö-j net zo wies wezzen as met owzelf.

40 De hele wet en de profeten dreait umme disse beide geboden.”

41 No de Farizeeërs toch bi’j mekare wazzen, stellen Jezus ne vraoge an aer.

42 Hee zae: “Wat ducht ów van den Christus? Waor is hee ne zönne van?” “Van David.”

43 Hee zae teggen aer: “Ho kan David em dan, in egevvene deur den Geest, ‘Heer’ neumen, at hee zeg:

- 44 ‘Den Heer hef teggen mienen heer ezegd: ‘Gaot zitten an miene rechterhand, bes at ik owwe vijanden as veutenbänksken onder owwe veute dale elegd hebbe.’
- 45 At David em heer neumt, ho kan ‘t dan zienen zönne wezzen?’
- 46 Nummes was bi’j machte umme em daor bescheed op te done. En van dén dag af waogen gin mense em nog zonne vraoge te stellene.

Kapittel 23

- 1 Do sprak Jezus ‘t volk en ziene leerlingen to.
- 2 Hee zae: “De schriftgeleerden en de Farizeeërs bunt zik op den stoel van Mozes gaon zitten.
- 3 Alles wat ze ow no dan zegget, doot dat en nemp dat in acht. Maor doot neet zo as zee, want ze zegget ‘t wal, maor doot ‘t neet.
- 4 Ze bindt zwaore vrachten bi’jene en legget dee de leu op de scholders. Maor zelf zölt ze der nog ginnen vinger naor oetstaeken.
- 5 Alles doot ze umme bi’j de leu op te vallene; ze maket jo aere gebedsreems breed en aere kwäste länger.
- 6 Bi’j de maoltieden staot ze der op, umme de ereplaatse te hebbene, en in de synagoges, umme op de vörnste riege te zittene.
- 7 Op de markt laot ze zik geerne groten en deur de leu met “rabbi” anspraeken.
- 8 Maor i’jleu, laot ow gin “rabbi” neumen, want i’j hebt maor enen leermeister en i’j bunt allemaole as breurs met mekare.
- 9 Neump nummes op de weld owwen vader, want der is der maor ene, dén owwen Vader is: Dén, wel in den hemmel is.
- 10 En laot ow gin “leraars” neumen, want der is maor enen leraar: den Christus!
- 11 Den veurnaamsten van owleu, dén zal owwen knecht wezzen.
- 12 Wel zik te hoge veurdeut, dén zal trugge ezat worden en wel zikzelf te lege achtet, zal naor veuren ehaald worden.
- 13 Te beklagene bu-j, schriftgeleerden en Farizeeërs, smeigelers! I’j sloetet het könninkriek van den hemmel af veur de leu. Want zelf kom i’j der neet in en dee der wal anin gaon könt, dee laot i-j der neet in.
- 14 [Te beklagene bu-j, schriftgeleerden en Farizeeërs, smeigelers! I’j aetet de huze op van de weddevrouwen en onderwiel baet i’j lankwielig veur ‘t wallaoten⁹. Daorumme zöl i’j in het oordeel ‘t ok zwaorder kriegen.]
- 15 Te beklagene bu-j, schriftgeleerden en Farizeeërs, smeigelers! Ovver zee en land trek i’j rond umme één mense te bekeerne. En at dat eslaget is, maak i’j der een hellekind van, ens zo slim is as a-j zelf bunt.
- 16 Te beklagene bu-j, blinde wegwiezers, dee zegget: ‘Ne eed doon op den tempel, dat stelt niks veur, maor ne eed doon op ‘t gold van den tempel, daor zit i’j an vaste.’
- 17 Domme koezen, blinden! Wat is meer weerd: ‘t gold op zik of den tempel, dén ‘t gold heilig mek?
- 18 En: ‘Ne eed doon bi’j ‘t altaar stelt niks veur; maor ne eed doon bi’j ‘t offer, dat daorop lig, daor zit i’j an vaste.’
- 19 I’j, blinde leu! Wat is meer weerd, ‘t offer of ‘t altaar, dat ‘t offer heilig mek?
- 20 Wel ne eed deut bi’j ‘t altaar, deut dat daorop en bi’j alles wat daor op lig.
- 21 En wel ne eed deut op den tempel, deut dat daorbi’j en op wel daorin wont.

---

⁹ de schone schijn

- 22 En wel ne eed deut op den hemmel, deut dat op den troon van God en op dengene, wel daarop zit.
- 23 Te beklagene bu-j, schriftgeleerden en Farizeeërs, smeigellers, da-j der bunt! I'jleu gevvet tienden van kruzemunt, anies en komien, maor i'j laotet achterwaege, waor 't in de wet umme geet: recht, barmhartigheid en trouw. Dat mo-j doen, en 't andere neet achterwaege laoten.
- 24 I'jleu blinde wegwiezers, bi'j 't drinken zevve i'j muggen oet, maor een kameel sloek i'j deur!
- 25 Te beklagene bu-j, schriftgeleerden en Farizeeërs, smeigellers! Komme en schöddele maak i'j van boeten schone. Van binnen zittet ze vol onmötigheid en roofzucht.
- 26 Blinden Farizeeër, maket eerste de binnenkante van de komme schone, zodat ok de boetenkante daarvan schone worden kan.
- 27 Te beklagene bu-j, schriftgeleerden en Farizeeërs, smeigellers! I'j lieket op witgekalkte grave. An de boetenkante lieket ze mooi, maor binnenin lig 't vol met butte en anderen pröttel.
- 28 Zo zeet i'jleu der an de boetenkante veur de leu ok wal rechtveerdig oet, maor binnenin zit i'j vol met schijnheiligheid en i'j trekket ow van de wet niks an.
- 29 Te beklagene bu-j, schriftgeleerden en Farizeeërs, smeigellers! I'j bouwt grave veur profeten en de grafmonumenten van rechtveerdigen maak i'j mooi.
- 30 En i'j zegget: 'Adde wi'j elaeved hadden in de dage van onze veuolders, dan hadde wi'j neet met edaone an den moord op de profeten.'
- 31 Zo getuug i'j jo van owzelf, dat i'j zöns bunt van dee, wel de profeten vermoord hebt.
- 32 En zo maak i'jleu de maote van owwe veuolders vol.
- 33 Slangen, adderbreudsel, a-j der bunt! Ho denk i'j, da-j 't oordeel tot de helle ontlopen könt?
- 34 Kiek, daorumme stuur ik ow profeten, wieze leu en schriftgeleerden. Wat van aer zö-j den dood andoon, an 't kruus slaon. Wat van aer zö-j afranselen in owwe synagogen en achternao zitten van stad tot stad.
- 35 Daorumme zal al 't rechtveerdige blood, dat op de weld vergottene is, op ow heufd terechte kommen. Vanaf 't blood van den rechtveerdigen Abel bes an 't blood van Zacharias, den zönne van Berechja, dén i'jleu vermoord hebt tussen den tempel en 't altaar.
- 36 Wisse, ik zegge ow: dit alles zal kommen ovver dit geslachte.
- 37 Jeruzalem, Jeruzalem, i'j, wel de profeten dood maket en steniget wel naor ow hen estuurd is. Ho vake heb ik neet eprobeerd umme owwe kindere bi'jene te brengene, zo as ne kloeke aere kukene bi'jene breg onder de vlöggele, maor i'j heb 't neet ewild.
- 38 Kiek, ow hoes zal löög achter elautene worden.
- 39 Want ik zegge ow: Van no af zöl i'j mi'j neet meer zeen, bes at i'j zeggen zölt: 'Gezaegend is Hee, wel kump oet den name van den Heer.'"

Kapittel 24

- 1 Do Jezus naor boeten hen kwam en bi'j den tempel vandan genk, kwammen ziene leerlingen bi'j em en wezen em de tempelgebouwen.
- 2 Maor hee gaf as antwoord: "Zee-j dit alles neet? Wisse, ik zegge ow, der zal ginne steen op den anderen staon blieven, dén neet los estot wordt."
- 3 Do hee zik op den Olievenbarg dale ezat hadde, kwammen ziene leerlingen en do ze onder mekare wazzen met em vrogen ze: "Zegget uns, wanneer zal dat gebeuren en wat zal 't teken wezzen, dat i'j komt en dat de weld en de tied klaor bunt?"

4 Jezus dee 't bescheed: "Passet op, dat nummes ow an 't dwaelen breg.
 5 Want der zölt der verscheidene kommen in mienen name, dee zegget: 'Ik bun den
 Christus.' En ze zölt der völle op 't verkeerde pad brengen.
 6 I'j zölt te heurne kriegen van oorlog en geruchten van oorlog. Wezzet der op verdacht,
 da-j ow neet laot ovverdonderen, want dit alles mot gebeuren en dat is nog neet 't
 ende.
 7 Want volk zal opstaon teggen volk en könninkriek teggen könninkriek. En der zölt
 hongersnoden wezzen en aerdbövvingen völdertweggens.
 8 Dat alles is den anvank van de weeën.
 9 Dan zölt ze ow oetlevveren an onderdrukkinge en ow den dood andoon. I'j zölt ehatet
 worden deur alle völkere umme mienen name.
 10 Dan zölt der völle strukelen en mekare anbrenge en zik gaon haten.
 11 Der zölt völle valse profeten opstaon en völle leu op 't verkeerde pad brengen.
 12 En deurdatt de leu zik stödig minder van God en gebod antrekket, zal de leefde
 bekeulen.
 13 Maor wel volhöldt bes an 't ende, dén zal ereddert wezzen.
 14 En dit gojje ni'js van 't könninkriek zal in de hele bewonde welt verkundiget worden,
 as getugenisse an alle völkere en dan kump 't ende.
 15 A-j dus 'den gruwel van de verwoesting', waor at den profeet Daniël ovver sprak,
 op de heilge stae staon zeet, – laezer, wezzet der op verdacht –
 16 laotet dan dee, wel in Judea bunt, naor de barge vluchten.
 17 Wel op 't dak is, mot neet naor onderen hen kommen umme nog wat oet zien hoes te
 halene.
 18 En wel op 't land is, mot neet trugge gaon umme ziene klere op te halene.
 19 Te beklagene de vrouwleu, dee in ummestände bunt of nog ne kleinen an de borste
 hebt.
 20 Baetet, da-j neet in de winterdag of op den sabbat vluchten mot.
 21 Want den nood zal dan zo groot wezzen, 'at 't nog neet ewest is van den anvank van
 de welt af bes no to' en zo at 't ok nooit meer worden zal.
 22 At der van dee dage neet wat af edaone worden zol, dan zol ginne starveling meer te
 reddene wezzen. Maor ummewille van de leu van God zölt dee dage in ekortet
 worden.
 23 At der dan emes teggen ow zeg: 'Kiek, hier is den Christus' of 'Daor', geleuвет 't
 neet!
 24 Want der zölt valse christussen en valse profeten kommen en dee zölt grote 'tekens en
 wonderen zeen laoten', umme zo möggelijk ok de leu van God in de biesterbane te
 brengene.
 25 Wezzet der op verdacht, ik hebbe 't ow veuroet ezegd!
 26 At ze dan teggen ow zegget: 'Zee, hee is in de woestijn' gaot der neet hen; 'Kiek, hee
 is daor binnen', geleuвет 't neet!
 27 Want zo at een löchten wegschöt oet 't oosten, en in 't westen te zene is, zo zal 't ok
 wezzen met de kumste van den Mensenzönne.
 28 Waor 't kadaver lig, zölt de gieren bi'jene kommen.
 29 Maor voort nao de verdrukkinge van dee dage 'zal de zonne verduusterd worden en de
 maone gin schiensel gevven, de steerne zölt van den hemmel vallen en de machten van
 den hemmel deurene eschuddet worden.'
 30 Dan zal 't teken van den Mensenzönne an den hemmel kommen en dan 'zölt alle
 völkere van de welt zik veraltreerd op de borste slaon' en ze zölt 'den Mensenzönne
 kommen zeen op de wolken van den hemmel' met macht en groot anzeen.

- 31 Hee zal ziene engelen der op oetsturen ‘dee de grote bazuin blaazet’ en dee zölt de leu van God bi’jene brengen ‘oet alle veer de windstreken, van het ene oetende van den hemmel bes ‘t andere.’
- 32 Leert van den viegenboom disse geliekenisse: at de täkkere week wordt en de bla oetkomt, weet i’j, dat den zommer anstaonde is.
- 33 Zo is ‘t ok met owleu: a-j dit allemaole zeet, weet dan, dat ‘t anstaonde is, jao, dat ‘t veur de deure steet.
- 34 Wisse, ik zegge ow, dat dit geslachte der nog is, at dit alles gebeuren zal.
- 35 Den hemmel en de eerde zölt veurbi’j gaon, maor miene waorde gaot wisse neet veurbi’j.
- 36 Van dén dag en dat uur weet nummes, neet de engelen van den hemmel, ok den Zönne neet, allenig den Vader.
- 37 Jao, zoas in de dage van Noach, zo zal ‘t ok gaon bi’j ‘t kommen van den Mensenzönne.
- 38 Want zo at de leu in de dage veur den groten vlood bleven aeten, drinken en trouwen tot op den dag, dat Noach de arke anin genk,
- 39 en niks deur hadden bes at den groten vlood kwam en aer allemaole metslöppe, zo zal ‘t ok gaon bi’j ‘t kommen van den Mensenzönne.
- 40 Dan zölt der twee op ‘t land wezzen: den enen wordt met eslöppet en den anderen blif achter.
- 41 Twee vrouwleu, dee an ‘t malen bunt met de mölle: de ene zal met eslöppet worden en de andere blif achter.
- 42 Wezzet der op verdacht: i’j weet neet op wat veur ne dag owwen Heer kump.
- 43 Dat weet i’j wal: at den baas van ‘t hoes ewetene hadde op welke tied at den deef kommen zol, dan was e der op verdacht ewest en hadde neet in zien hoes inbraeken laoten.
- 44 Daorumme mot ok i’jleu klaorstaon, ummedat den Mensenzönne kump op een uur da-j ‘t neet verwachtet.
- 45 Wel is dan den trouwen en verständigigen knecht, dén den heer ovver zien denstvolk an esteld hef, umme aer op tied te aeten te gevvene?
- 46 Good af is dén knecht, dén den heer, at e in hoes kump, zo gänges vundt.
- 47 Wisse, ik zegge ow, hee zal em baas maken ovver alles wat em heurt.
- 48 Maor at den slechten knecht bi’j zikzelf dech: ‘Mienen baas is der voort nog neet waer’,
- 49 en hee begunt de andere knechte te slaone en geet an ‘t aeten en drinken met de zupers,
- 50 dan zal den heer van dén knecht kommen op den dag, dat hee ‘t neet verwöcht, op een uur, dat hee neet kent.
- 51 Dan zal zienen heer em middendeur houwen en em ‘t lot van de smeigelers laoten ondergaon; daar zal ‘t dan een jommersken wezzen en gegraskete op de tande!

Kapittel 25

- 1 Dan zal ‘t könninkriek van den hemmel te vergeliekene wezzen met tien deerns, dee aere ollielämpkes metnammen en der op oet gengen den brugem temeute.
- 2 Vieve van aer wazzen dom en vieve wazzen der vernimstig.
- 3 Want do de domme deerns de lämpkes metnammen, nammen ze gin extrao ollie met.
- 4 De vernimstigen hadden behalven aere lämpkes ok nog ollie in kruukskes met enommene.

- 5 Do den brugem länger oetbleef, worden ze allemaole luk slöperig en dommelen in.
6 Midden in den nacht worden der eschreeuwd: ‘Kiek, den brugem, der oet, em temeute!’
- 7 Do worden alle deerns wakker en maken aere lämpkes in order.
8 De domme deerns zaen teggen de vernimstigen: ‘Doot uns van owwen ollie, want unze lampen gaot oet.’
- 9 Maor de vernimstigen antwoorden: ‘Nae, dan is ter veur uns en owleu neet genug! Gaot lever naor de verköpers en kopet veur owzelf.’
- 10 Do-t ze weggengen umme wat te kopene, kwam den brugem en dee, wel klaor stennen, gengen met em met naor binnen, naor ‘t trouwmaol en de poorte worden to edaone.
- 11 Later kwammen ok de andere deerns en zaen: ‘Heer! Heer, doot uns de poorte los!’
12 Maor hee dee aer bescheed: ‘Wisse, ik zegge ow, ik kenne ow neet.’
13 Blievet dus wakker, want i’j kent den dag en ‘t uur joh neet.
- 14 En ‘t is der met as met emes, wel op reize genk: Hee reep ziene knechte en gaf aer zien hele bezit in hande.
- 15 Den enen gaf hee vief geldstukken, den anderen twee, den daarden ene – net nao at iederene ankon – en genk op reize.
- 16 Ogenblikkelijk genk dén, wel vief geldstukken ekgengene hadde, der op oet umme der met te handelne en verdienen der vieve bi’j.
- 17 Precies zo verdienen dén van de twee der nog twee bi’j.
- 18 Maor dén, wel der ene an enommene hadde, genk hen, graven een gat in de grond en verstoppen ‘t geld van zienen heer.
- 19 Ne helen zet later kwam den heer van de knechte waer umme met aer af te raekene.
20 Dén, wel de vief geldstukken an enommene hadde, kwam bi’j em en bracht nog vief geldstukken der bi’j met en zae: ‘Heer, vief geldstukken he-j mi’j edaone, kiek, vieve he-k der bi’j verdeend.’
- 21 Zienen heer zae teggen em: ‘Heel good, i’j bunt ne trouwen knecht. Ovver weinig was i’j trouw, ovver völle zal ik ow anstellen: Kom binnen an ‘t feestmaol van owwen heer.’
- 22 Do ok dén van de twee geldstukken bi’j em kwam, zaet e: ‘Heer, twee geldstukken he-j mi’j edaone, kiek, twee heb ik der bi’jverdeend.’
- 23 Zienen heer zae: ‘Prima, i’j bunt ne trouwen knecht, ovver weinig was i’j trouw, ovver völle zal ik ow anstellen: welkommen an het feestmaol van owwen heer.’
- 24 Do déngenen bi’j em kwam, dén het ene geldstukke an enommene hadde, zae dén: ‘Heer, ik kenne ow; i’j bunt ne harten, ene dén maeit, waor a-j neet ezaeid hebt en bi’jene gardet, waor a-j neet epottet hebt.
- 25 Ik bun bange wordene, bun hen egaone en hebbe ow geldstukke verstoppet in de grond; kiek, hier he-j ‘t, ‘t is van ow.’
- 26 Den heer dee em bescheed en zae: ‘Slechten, luien knecht, a-j der bunt! I’j wisten, dat ik maeie, waor a-k neet ezaeid hebbe en bi’jene garde, waor a-k neet epottet hebbe.
- 27 Had i’j mien geld naor geldhandelaers ebracht, dan had ik, a-k waerkwamme, het miene waer ekgengene met rente.
- 28 Nemp em dat geldstukke af en doot et dén, wel tien geldstukken hadde.
29 Jao, een ieder wel hef, dén zal egevvene worden, hee krig meer as zat; en wel niks hef, ok wat e hef, zal em af enommene worden.
- 30 En dén niksnut van ne knecht, smietet em der oet, naor boeten, daor waor ‘t potduuster is. Daor zal ‘t een jommersken wezzen en gegraskete op de tande!’

- 31 At den Mensenzönne kump in ziene glorie en alle engelen met em, dan zal e zik dale zetten op den troon van ziene glorie.
- 32 En alle völkere zölt veur em bi'jene ebracht worden; hee zal ze oet mekare doon, net as den scheper met de schöpe en de bukke deut.
- 33 Hee zal de schöpe an ziene rechterhand tozetten en de bukke links.
- 34 Dan zal den könnink teggen dee an ziene rechterhand zeggen: 'Komp, gezaegenden van mien Vader, nemp deel an 't könninkriek, dat veur ow bestemd is vanaf den anvank van de weld.'
- 35 Want ik hadde honger en i'j hebt mi'j te aetene egevvene, ik hadde dorst en i'j hebt mi'j laoten drinken, ik wazze ne vrömden en i'j heb mi'j in hoes enommene,
- 36 nakend was ik en i'j hebt mi'j wat umme eslagene, ik wazze zeek en i'j hebt naor mi'j umme ekekkene, ik zatte in de kaste en i'j hebt mi'j op ezocht.
- 37 Dan zölt de rechtveerdigen em antwoorden: 'Heer, wanneer hebbe wi'j ow hungerig ezene en te aetene gevvene, dorst zeen lien en ow laoten drinken?
- 38 Wanneer hebbe wi'j ow as ne vrömden ezene en in hoes enommene, of nakend en hebbe wi'j ow wat umme eslagene?
- 39 Wanneer hebbe wi'j ow zeek ezene of in de kaste en bunne wi'j neet bi'j ow ewest?'
- 40 Den könnink zal aer antwoorden: 'Wisse, ik zegge ow: al wa-j edaone hebt veur ene van disse minsten – leu dee bi'j uns heurt –, dat he-j veur mi'j edaone.'
- 41 Dan zal hee ok teggen dee van de linkerzied zeggen: 'Maak a-j wegkomt, oet miene ogen vervleukt volk, 't het eeuwige veur in, dat bedoeld is veur den dujvel en ziene trawanten!
- 42 Want ik hadde honger en i'j hebt mi'j neet wat te aetene egevvene, ik hadde dorst en i'j hebt mi'j neet laoten drinken.
- 43 Ik wazze vrömd en i'j hebt mi'j neet in hoes enommene, ik wazze nakend en i'j hebt mi'j niks umme eslagene; zeek en in de kaste en i'j hebt neet naor mi'j umme ekekkene.'
- 44 Dan zölt ok dee antwoorden: 'Heer, wanneer hebbe wi'j ow hungerig ezene of dorst zeen lien, as ne vrömden of nakend, zeek of in de kaste en hebbe wi'j neet naor ow umme ekekkene?'
- 45 Dan zal hee aerleu antwoorden: 'Wisse, ik zegge ow, al wat i'j neet edaone hebt veur ene van disse minsten, heb i'j ok veur mi'j neet edaone.'
- 46 Ze zölt weggaon, naor de eeuwige straffe en de rechtveerdigen naor het eeuwige laeven."

Kapittel 26

- 1 Het gebeuren do Jezus dit alles ezegd hadde, dat hee teggen ziene leerlingen zae:
- 2 "I'j weet, dat 't ovver twee dage Paosken is; dan wordt den Mensenzönne oet elevverd umme ekrusiget te wordene."
- 3 Ondertussen kwammen de övverpriesters en de öldsten van 't volk bi'jene op den binnenhof van den hogepriester, dén Kajafas heten.
- 4 Zee overneren met mekare, ho at ze Jezus op ne slauwe manere in hande kriegen en em van kant maken konnen.
- 5 "Maor", zaen ze, "neet op 't feest, anders kon der wal es robullie kommen onder 't volk."
- 6 In de tussentied was Jezus in Betanië, in 't hoes van Simon den melaotsen.

- 7 Daor kwam ne vrouwe bi'j em, met een albasten kruuksken vol met merakels duren balsem, dee ze em ovver 't heufd hen goot, do hee daor an taofele anlag.
- 8 Maor do de leerlingen dat zaggen, stak aer dat en ze zaen: "Zo'n verdoon! Waor is dat good veur?"
- 9 Dit hadde jo verkoft worden können veur völle geld, wa-j an de armen hadden können gevven."
- 10 Maor do Jezus dat gewaar worden, zaet e teggen aer: "Waorumme maak i'j 't dee vrouwe zo zoer? Dit is toch heel mooi, wat ze met mi'j edaone hef.
- 11 Arme leu he-j jo altied umme ow hen, maor mi'j neet altied.
- 12 Do zee mi-j den balsem ovver de hoed hen goot, dee ze dat met 't oge op miene grove.
- 13 Wisse, ik zegge ow: Waor disse bli'je bosschop in de hele weld ok maor verkundiget worden zal, daor zal ok esprokkene worden ovver wat zee edaone hef; zo zal zee in gedachten ehollene worden."
- 14 Do genk ene van de twaalvene, dén Judas Iskariot heten, naor de övverpriesters en zae:
- 15 "Wat krieg 'k van owleu? Dan zal ik em an ow oetlevveren.' Ze betalen em dartig zilverstukken.
- 16 Van do af an zocht hee naor ne gojje gelaegenheid umme em oet te levverne.
- 17 Op den eersten dag van de ongezoerde breu kwammen de leerlingen bi'j Jezus en zaen: "Waor wil i'j, dat wi'j 't aeten veur 't paosmaol veur ow klaormaket?"
- 18 Hee zae: "Gaot hen, de stad in, naor dén en dén, en zegget em: 'Den meister zeg: 'Miene tied is haoste daor; ik holle met miene leerlingen 't paosmaol bi'j ow.'"
- 19 De leerlingen deen zo at Jezus aer besteld hadde en maken 't paosmaol klaor.
- 20 't Worden duuster en hee genk met de twaalvene an taofele.
- 21 Onder 't aeten zaet e: "Wisse, ik zegge ow, dat ene van owleu mi'j anbrengen zal."
- 22 Slim bedreuvet begonnen ze ens veur zet teggen em te zeggene: "Dat bun ik toch neet, heer?"
- 23 Hee antwoorden: "Wel gelieke met mi'j de hand in de schöddele deupet, dén zal mi'j anbrengen.
- 24 Den Mensenzönne kump wal an zien ende, zo at der ovver em eschrevvene steet, maor te beklagene is dén, wel em an ebracht hef; veur em zol 't baeter wezzen, at e neet op de weld ekommene was."
- 25 As antwoord zae Judas – dén, wel em anbrengen zol –: "Ik bun 't toch neet, rabbi?" Hee zae teggen em: "I'j zegget 't zelf!"
- 26 Onder 't aeten nam Jezus brood, sprak den zaegen oet, brak 't en gaf 't an de leerlingen met de waorde: "Nempt en aetet; dit is mien lichaam."
- 27 Hee nam ne baeker, nao 't dankgebed gaf e dén an aer en zae: "Drinket hier allemaole oet.
- 28 Want dit is mien blood, 't blood van 't verbond, dat veur völle leu vergottene wordt umme zunden te vergevvene.
- 29 Maor ik zegge ow: Ik zal van no af an neet drinken van wat den wienstok gif, tot op den dag, dat ik 't van ni'js met ow drinke in 't könninkriek van mien Vader."
- 30 Nao 't loflead gengen ze naor den Olievenbarg hen.
- 31 Do zae Jezus teggen aer: "Vannacht zö-j ow allemaole an mi'j argeren; want der steet eschrevvene: Ik zal den scheper slaon en de schöpe van de heerde zölt oetene edrevvene worden.
- 32 Maor nao mien opstaon zal ik ow veurgaon naor Galilea hen."
- 33 Petrus antwoorden em: "Al zölt ze zik allemaole an ow argeren, ikke nooit!"

- 34 Maor Jezus zae teggen em: “Wisse, ik zegge ow, in dissen nacht, veur at der ne hane ekraeid hef, zöl i’j al dree maal vol ehollene hebben, da-j mi’j neet kent.”
- 35 Do zae Petrus teggen em: “Ok al zol ik met ow starven motten, dan nog zol ik neet zeggen, dat ik ow neet kenne.” En alle andere leerlingen zaen naogenog ‘t zelfde.
- 36 Do kwam Jezus met aer op ne stae, dee Getsemane heten en zae teggen ziene leerlingen: “Zettet ow hier dale, dan gao ik weg umme wieterop te baetene.”
- 37 Hee nam Petrus en de beide zöns van Zebedeus met zik met. Hee begon verdretig en ängstig te wordene.
- 38 Hee zae teggen aer: “Ik veule mi’j slim verdretig, tot starvens to; bliev et hier en waket met mi’j!”
- 39 Een paar trad wieter leet hee zik veurovver op de grond vallen en baeten: “Mien Vader, at ‘t möggelijk is, laot dissen baeker mi’j dan veurbi’j gaon; maor neet zo as ik wille, maor zo as i’j.
- 40 Hee genk naor de leerlingen en vond aer in slaop. Teggen Petrus zaet e: “Zo, bun i’j neet ens bi’j machte umme één uur met mi’j te wakene?”
- 41 Waket en baetet, da-j neet in verleidinge komt; want den geest is wal gewillig, maor ‘t vleis is zwak.”
- 42 En vanni’js, veur de tweede kere genk e weg en baeten: “Mien Vader, at ‘t neet möggelijk is, dat e veurbi’j geet, zonder at ik drinke: Owwen wille, laot dén gebeuren!”
- 43 Do-t e waerkwam, von hee ze ovverni’js in slaop, want ze konnen de ogen neet losholden.
- 44 Hee leet aer geworden, genk waer weg en baeten veur de daarde kere met dezelfde waorde.
- 45 Do kwam hee bi’j de leerlingen en zae teggen aer: “Wil i’j no nog slaopen en oetrösten? Zee, ‘t is haoste zo wied en den Mensenzönne wordt ovver elevverd in hande van slecht volk.
- 46 Stao op, lao-we gaon. Kiek, wel mi’j an ebracht hef, kump der al an.”
- 47 Onderwiel dat e nog sprak, zee, daor kwam Judas an – ene van de twaalvene – en bi’j em ne groten trop met zweerde en stökke, estuurd deur de övverpriesters en de öldsten van ‘t volk.
- 48 Dén em anbrenge zol, hadde aer een teken egevvene en ezegde: “Dén, wel ik ne smok gevven zalle, dén is ‘t, griepet dén!”
- 49 En metene kwam e op Jezus af, zae: “Ik grote ow, rabbi!” en gaf em ne smok.
- 50 Maor Jezus zae teggen em: “Mienen besten man, waarveur bun i’j hier?” Do kwammen ze op em af, grepen Jezus an en nammen em vaste.
- 51 En zee, ene van wel bi’j Jezus wazzen, trok zien zweerd, sloog den knecht van den hogepriester en heew em ‘t oor af.
- 52 Do zae Jezus teggen em: “Doot dat zweerd waer trugge op zien plaatse, want alle dee naor ‘t zweerd griepet, zölt deur een zweerd ummekommen.
- 53 Of dacht i’j, dat ik neet bi’j machte bunne umme mien Vader te hölpe te ropene, dén mi’j op slag bi’jstaon zal met meer as twaalf legioenen engelen?”
- 54 Maor ho mot anders de Schriften vervuld worden, dee zegget, dat ‘t zo gebeuren mot?”
- 55 Tezelfdertied zae Jezus teggen ‘t volk: “As of ik ne rover bunne, bu-j der op oet etrokkene met stökke en zweerde umme mi’j vaste te nemmene? Dagelijks zat ik in den tempel umme te onderrichtene en i’j hebt mi’j neet egreppene.

- 56 Maor dit alles is gebeurd, zodat de geschriften van de profeten vervuld wordt.” Do leten de leerlingen em allemaole allene staon en gengen der vandeur.
- 57 Dee, wel Jezus egreppene hadden, brachten em naor den hogepriester Kajafas, waor de schriftgeleerden en öldsten bi’j jene ekkommene wazzen.
- 58 Maor Petrus was em van wieten nao egaone tot op de binnenplaatse van den hogepriester. Daor genk e bi’j ‘t denstvolk zitten umme te zene ho ‘t afleep.
- 59 Den hogepriester en het hele Sanhedrin hadden ezocht naor valse getugenissen teggen Jezus, umme em van kant te können makene.
- 60 Maor ze vonnen niks, howal der wal völle met ne valse verklaoringe naor veuren kwammen.
- 61 Maor op ‘t leste kwammen der twee, dee zaen: “Hee hef ezegd: ‘Ik kan den tempel van God afbraeken en in drie dage waer opbouwen.”
- 62 Den hogepriester stend op en zae teggen em: “Noh, gef i’j gin antwoord op wat ze hier ovver ow getuget?”
- 63 Maor Jezus bleef zwiegen. Den hogepriester zae teggen em: “Ik bezwaere ow bi’j den laevenden God, da-j uns mot zeggen of i’j den Christus, den zönne van God bunt.”
- 64 Jezus zae teggen em: “I’j zegget ‘t. Allene zeg ik ow, van no af an zöl i’j den Mensenzönne zeen zitten an de rechterhand van den Mächtigen en kommen op de wolken van den hemmel.”
- 65 Do scheuren den hogepriester ziene klere en zae: “Hee hef God elasterd! Waorumme hebbe wi’j nog getugen neudig? I’j heurt no de godslasterlijke praot.
- 66 Wat ducht ow?” En zee gavven ‘t bescheed: “Hee is den dood schuldig!”
- 67 Do spojjen ze em in ‘t gezichte, slogen em met de vuuste en heewen em met ne stok.
- 68 Ze zaen: “Profeteer uns, Christus, wel is ‘t, dén ow bespottet?”
- 69 Petrus was te boeten gaon zitten op de binnenplaatse. Daor kwam een slavinneken op em af, dat zae: “I’j wazzen ok bi’j Jezus, den Galileeër!”
- 70 “Hee sribbelen dat af, zodat iederene ‘t heuren kon en zae: “Ik weet neet waor a-j ‘t ovver hebt!”
- 71 Maor do hee naor boeten hen genk, naor de poorte, was daor ne andere deerne, dee em zag. Zee zae teggen wel daor wazzen: “Dén daor was ok bi’j Jezus den Nazoreeër!”
- 72 Vanni’js sribbelen hee dat af en dee der ne eed op: “Ik kenne den man in ‘t geheel neet!”
- 73 Effen later kwammen de ummeständers op em af en zaen teggen Petrus: “Wal waor, i’j bunt ok ene van aer, owwe spraoke verrödt ow jo ok!”
- 74 Do begon e te vleukene en zweerden: “Ik kenne den man neet!” Op slag begon der ne hane te kraeiene.
- 75 Do schotten Petrus de waorde van Jezus te binnen: ‘Eer at ne hane kraeit, zöl i’j drie maol ezegd hebben, da-j mi’j neet kent.’ Hee genk weg en te boeten pratten¹⁰ hee jommerlijk.

Kapittel 27

- 1 Bi’j ‘t lecht worden beslotten alle övverpriesters en öldsten van ‘t volk, umme Jezus den dood an te done.
- 2 Ze bonnen em vaste, brachten em weg en gavven em ovver an Pilatus, den landvoogd.

---

¹⁰ wenen

- 3 Do Judas – den em an ebracht hadde – zag, at e veroordeeld was, rouwen em dat en hee bracht de dartig zilverstukke waerumme naor de övverpriesters en de öldsten.
- 4 Hee zae: “Ik hebbe mi’j slim verdaone, jao, onschuldig blood verraone!” Maor zee zaen: “Wat hebbe wi’j daormet te makene, bekieket ‘t ow maor.”
- 5 Hee smheet de zilverstukke den tempel in, genk weg en verheenk zik.
- 6 De övverpriesters garden de zilverstukken bi’jene en zaen: “‘t Gif gin pas umme dee in de offerkiste te done, want ‘t is bloodgeld.”
- 7 Ze nammen ‘t besloet umme daor ‘t stukke grond van den pöttenbakker veur te kopene, as begraafplaatse veur leu van vrömds.
- 8 Daorumme wordt dit tot op den dag van vandage ‘bloodakker’ eneumd.
- 9 Zo gebeuren ‘t, zo at den profeet Jeremia zae: ‘Ze nammen de dartig zilverstukke – de pries, dee de kindere van Israël em weerd vonnen.
- 10 Dee gavven ze veur de grond van den pöttenbakker, zo at den Heer mi’j besteld hadde.’
- 11 Jezus worden veur den landvoogd to ezat, dén em vroeg: “Bun i’j den könnink van de Jödden?” Jezus antwoorden: “I’j zegget ‘t!”
- 12 Do-t e an eklaget worden deur de övverpriesters en schriftgeleerden, zaet e helemaol niks.
- 13 Do zae Pilatus teggen em: “Heur i’j neet wat ze allemaole teggen ow getuget?”
- 14 Maor hee genk der neet op in, op niks, en daor wunderen den landvoogd zik slim overver.
- 15 No was den landvoogd gewönd, umme bi’j ieder feest enen gevangen en los te laotene, naor de wille van ‘t volk.
- 16 Ze hadden do net ne helen slimmen vastezitten, enen Barabbas.
- 17 Ummedat ze daor toch allemaole bi’jene stennen, zae Pilatus teggen aer: “Wel wil i’j, da-k loslaoten zal, Barabbas of Jezus, dén ze den ‘Christus’ neumt?”
- 18 Hee wist jo wal, at ze em oet avergunst overver elevverd hadden.
- 19 Onderwiel at hee op zienen rechterstoel zat, sturen ziene vrouwe em ne bosschoppe, waorin at ze zae: “Laot ow neet in met dén rechtveerdigen, want vandage heb ik in ne dreum slim an em elaene.”
- 20 Maor de övverpriesters en de öldsten schunen ‘t volk in, at ze umme Barabbas mosten vraogen en Jezus laoten ummebrengen.
- 21 Den landvoogd zae: “Wel van de twee mo-k ow loslaoten?” Zee zaen: “Barabbas!”
- 22 Pilatus zae teggen aer: “Wat mot ik dan met Jezus doon, dén ze ‘Christus’ neumt?” En allemaole repen ze: “An ‘t kruus!”
- 23 Hee vroeg: “Maor wát veur slims hef hee edaone?” Maor zee schreeuwen allemaole zovöl te harter: “An ‘t kruus!”
- 24 Do Pilatus deur hadde, dat der niks meer an te done was, maor dat der eerder robullie van kwam, nam e water, wosken zik veur de ogen van ‘t volk de hande en zae: “Ik hebbe gin schold an dit blood, i’j mot ‘t zelf maor zeen.”
- 25 En al ‘t volk antwoorden: “Laot zien blood maor overver uns en unze kindere kommen!”
- 26 Do leet hee Barabbas vri’j. Maor Jezus leet e geselen en gaf em overver umme an ‘t kruus eslagene te wordene.
- 27 Do nammen de soldaoten van den landvoogd Jezus met naor ‘t gerechte en repen de hele afdeling soldaoten rondumme em bi’j mekare.
- 28 Ze trokken em de klere oet en heengen em ne rooie mantele umme.

29 Ze vlechten ne krone van deurnentäkkeren, zetten em dee op ‘t heufd en gavven em ne reetstok in ziene rechterhand. Do velen ze veur em op knene, bespotten em en zaen: “Wi’j grotet ow, könnink van de Jödden!”

30 Ze besopjen em, nammen ‘t reet en sloegen em daormet.

31 Naodat ze em zo bespottet hadden, trokken ze em de mantele oet, deen em zien eigen klere waer an en brachten em weg umme em an ‘t kruus te slaone.

32 Do ze de stad anoet gingen, troffen ze daor ne man oet Cirene, dén Simon heten, dén ze dwongen umme Jezus zien kruus te draegene.

33 An ekkommene bi’j ne stae dee Golgota heten, wat ‘schedelplaatse’ betekent,

34 gavven ze em wien te drinkene, dén met galle emengd was. Do hee dat preuven, wol e neet drinken.

35 Do ze em ekrusiget hadden, verdelen ze ziene klere deur der umme te lotene.

36 Ze zatten daor en bewaken em.

37 Bovven zien heufd hadden ze op eschrevvene, waarvan at e beschuldiget worden: ‘Dit is Jezus, den könnink van de Jödden.’

38 Gelieke met em worden der twee rovers an ‘t kruus eslagene, ene an de linker- en ene an de rechterzied.

39 De leu, dee der langes gingen, beschalteren em en schudden ‘t heufd.

40 Ze zaen: “I’j, dén den tempel afbraeket en in drie dage waer opbouwt, reddet ow zelf! At i’j ne zönne van God bunt, komt dan van dat kruus af!”

41 En zo deen ok de övverpriesters met de schriftgeleerden en de öldsten, zee spotten:

42 “Anderen hef hee reddet, maor zikzelf reddan kan e neet! Hee is den könnink van Israël? Laot e dan no van dat kruus afkommen, dan zolle wi’j em geleuven.

43 Hee hef zik verlaotene op God, laot Dén em dan no reddan at Hee gevallen an em hef. Want hee hef ezegd: ‘Ik bun ne zönne van God.’”

44 En net zo beschalteren em ok de rovers, dee met em ekrusiget wazzen.

45 Vanaf ‘t zesde uur worden ‘t duuster in ‘t hele land.

46 Rond ‘t neggende uur schreeuwen Jezus oet alle macht: “Eli, Eli, lema sabachtani?” Wat betekent: ‘Mien God, mien God, waaromme heb I’j mi’j in den stekke elatene?’

47 Wat van de ummeständers heuren dat en zaen: “Hee röp Elia!”

48 Voort kwam der ene van aer op em af, nam ne spons, dén in aetik edeupet was, stak dén op een reet en leet em drinken.

49 Maor de anderen zaen: “Laot toch, wi’j zölt wal zeen of Elia em kump reddan.”

50 Maor Jezus reep waer oet alle macht en gaf den geest.

51 En kiek, het veurhangsel van den tempel scheurden middendeur, van bovven bes onderen, de eerde bövven, de rotsen barsten oetene.

52 De grave gingen los en verscheidene lichamen van heiligen, dee estorvene wazzen, stennen op.

53 Naodat hee op estaone was, kwammen ze de grave oet, gingen naor de heilige stad en leten zik an verscheidene leu zeen.

54 Do den centurio en dee wel met em Jezus bewaken, het bövven van de eerde en wat der gebeuren, zaggen, worden ze slim bange en zaen: “Waarachtig, hee was ne zönne van God!”

55 Der wazzen daor völle vrouwleu, dee van wiedten stennen te kiekene. Zee wazzen met Jezus met ekkommene oet Galilea en hadden veur em ezorget.

56 Daor was ok Maria Magdalena bi’j en Maria, de moder van Jacobus en Jozef, en de moder van de zöns van Zebedeus.

- 57 Do-t aovend worden, kwam der ne rieken man oet Arimatea an, dén Jozef heten en dén zelf ok ne leerling van Jezus ewordene was.
- 58 Hee genk naor Pilatus en vroeg of hee ‘t lichaam van Jezus hebben mog. Pilatus ordonneren at ‘t vri’j egevvene worden mog.
- 59 Jozef nam ‘t lichaam, wikkelen ‘t in zuver linnen
- 60 en leggen ‘t in zien ni’je graf, wat in de rotsen oet ehouwene was. Hee rollen ne groten steen veur den ingank van ‘t graf en genk weg.
- 61 Maria Magdalena en de andere Maria wazzen der bi’j en zee zetten zik teggenovver ‘t graf dale.
- 62 Den anderen dag, dat is den dag nao de veurbereidinge, kwammen de övverpriesters en de Farizeeërs bi’jene bi’j Pilatus.
- 63 Ze zaen: “Heer, ‘t heuget uns, dat dén bedreger bi’j zien laeven ezegd hef: ‘Nao drie dage zal ik opstaon.’
- 64 Ordonneert dan, at ‘t graf bewaket wordt tot op den daarden dag, anders konnen dee leerlingen em wal es staelen en teggen ‘t volk zeggen: ‘Hee is oet den dood op estaone.’ En dat leste bedrog zol nog slimmer wezzen as ’t eerste.”
- 65 Pilatus zae: “Hier he-j owwe wacht, gaot hen en bewaket alles zo good a-j könt.”
- 66 Ze gengen hen, verzaegelen den steen en zetten de wacht bi’j ‘t graf umme te wakene.

Kapittel 28

- 1 Nao den sabbat, bi’j ‘t lecht worden op den eersten dag van de waeke, gengen Maria Magdalena en ok de andere Maria hen, umme zik ‘t graf te bezene.
- 2 En zee, de eerde begon geweldig te schuddene, want der kwam ne engel van den Heer oet den hemmel dale, kwam korterbi’j, rollen den steen weg en genk der op zitten.
- 3 Zien anzeen was as een helder löchten en ziene klere wit as snee.
- 4 De bewakers bövven van schrik veur em en velen veur dood dale.
- 5 Maor den engel sprak de vrouwleu an en zae: “Neet zo bange wezzen, want ik wete, da-j Jezus zeuket, dén ekrusiget is.
- 6 Hee is hier neet, want hee is op estaone, zo at e ezegd hef; kom, zeet de stae waor at e elaegene hef.
- 7 Gaot maor rap hen en vertelt ziene leerlingen, dat hee van de doon op estaone is en zee, hee geet ow veur naor Galilea hen, daor zö-j em zeen; zee, dit hadde ik ow te zeggene.”
- 8 Ze gengen weg bi’j ‘t graf, heel oet aer doon maor ok merakels bli’j en ze höösten zik umme ‘t an de leerlingen te vertellene.
- 9 En zee, Jezus kwam aer temeute en zae: “Goondag, i’jleu!” Ze kwammen korterbi’j, grepen ziene veute en bewezen em ere.
- 10 Jezus zae : “Neet bange wezzen! Gaot hen en zegget teggen miene leu, dat ze weg mot gaon naar Galilea hen, daor zölt ze mi’j zeen.”
- 11 Onderwiel at de vrouwleu onderweg wazzen, zee, een paar van de bewakers kwammen de stad anin en vertellen de övverpriesters alles wat der veur evollene was.
- 12 Dee kwammen bi’jene met de öldsten en nammen ‘t besloet umme ‘n duftig bedrag an zilverstukken an de soldaoten te gevvene.
- 13 Ze zaen: “Zegget maor, dat ziene leu em vannacht bunt kommen staelen, do wi’j slepen.

- 14 En mog den landvoogd dit heuren, dan zölle wi'j em wal bepraoten en zorgen, at i'jleu der gin last met krieget.”
- 15 Ze nammen de zilverstukken an en deen zo at aer ezegd was. Tot op den dag van vandage geet dit verhaal nog rond bi'j de Judeeërs.
- 16 Maor de elf leerlingen gengen naor Galilea hen, naor den barg waor Jezus aer besteld hadde.
- 17 Do ze em zaggen, brachten ze em ere, al wazzen der wal wat, dee der neet recht an wollen.
- 18 Maor Jezus genk naor aer hen en zae: “Mi'j is alle macht egevvne in den hemmel en op de eerde.
- 19 Gaot hen, maket alle völkere tot leerlingen van mi'j en deupet ze in den name van den Vader, den Zönne en van den Heiligen Geest. En leert aer, zik te hollene an alles wat ik ow op edraegene hebbe.
- 20 Zee, ik bun met owleu, alle dage, bes at de weld an aere bestemminge ekommene is.”